

**КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВОЇ
ПІДГОТОВКИ**

ГРУПОВЕ ЗАНЯТТЯ

**Тема 2. Використання карт та схем місцевості
командирами підрозділів**

Заняття 1. Робоча карта командира

НАВЧАЛЬНІ ПИТАННЯ:

- 1. Призначення та вимоги до робочої карти.**
  - 2. Підготовка та ведення робочої карти командира. підрозділу.**
- Рішення прикладу для закріплення теоретичного матеріалу**

Бойові документи можуть бути **ТЕКСТОВИМИ, **ГРАФІЧНИМИ** або **ТАБЛИЧНИМИ.****

Вони виготовляються ручним способом або за допомогою технічних засобів і оформляються на папері, кальці, топографічних (спеціальних) картах (планах, схемах), мікрорадіопозитивах, мікрофільмах, фотознімках, фотограмах, а також фіксуються на проміжних носіях (перфокартах, перфострічках, магнітних дисках, магнітних стрічках та інших).

У батальйоні (роті) розробляються, як правило, графічні бойові документи на топографічних картах, папері або кальці.

Одержані і віддані бойові накази і розпорядження записуються, як правило, в робочих зошитах або на звороті топографічних карт.

Правила розробки текстових бойових документів

- Бойові документи оформлюються:
- текстуальні – на білому папері формату А3 (297 х 420 мм), А4 (210 х 297 мм) та А5 (148 х 210 мм), зазвичай, із книжковою орієнтацією аркуша;
- графічні і табличні документи – на топографічних і спеціальних картах (планах, схемах), на кальках, плівці, фотознімках, фотограмах та білому папері формату А1 (840 х 584 мм), А3, А4;
- Електронні копії бойових документів фіксуються (перезнімаються) та можуть зберігатися на магнітних (гнучких та жорстких магнітних дисках), оптичних (CD, DVD дисках), електронних (USB) носіях інформації тощо.

Час 14.01 15.12, 05.30 09.03.

Назва населених пунктів а також місцевих предметів, які мають власні імена ЛАНДИРІ (8436), СМІЛЕ (2 км півн. РОМНИ).

Перелік населених пунктів та місцевих предметів, які визначають лінію зіткнення, райони, ділянки, смуги, рубежі своїх військ 5 АК у районі – ВЕСЕЛЕ (2323), МЕТА (2248), КРАСНЕ (1864), ТРОЄЩИНА (1870);

Правила розробки текстових бойових документів

Під час розробки і ведення бойових документів необхідно дотримуватися таких правил:

- 1.**кожен бойовий документ повинен мати гриф обмеження доступу до документа;
- 2.**напис номера примірника;
- 3.**відомості про затвердження документа (якщо документ з планування);
- 4.** службовий заголовок;
- 5.**текст документа (зміст графічної частини документа);
- 6.**підпис із зазначенням посади, військового звання, ініціалів та прізвища особи, яка підписала документ;
- 7.**масштаб (якщо графічний документ виконано на топографічній карті, схемі або плані);

СЛУЖБОВИЙ ЗАГОЛОВОК

У заголовку письмового бойового документа вказується його найменування, порядковий номер документа, місце пункту управління, київський час і дата його складання (підпису), масштаб і рік видання карти, за якою документ розроблений. Коли є необхідність вказати місцевий або поясний час, після цифрової величини вказаного часу в лапках робиться відповідна примітка

Гриф

Прим. №1

БОЙОВИЙ НАКАЗ 4мпр № 01. КСП – 2 км півн.

ПЕТРІВКА (24482).5.00 09.10. Карта 100000, видання 1977р.

Бойовий наказ командира 4мпр

- 1.Противник, який порушив державний кордон, перейшов у наступ у східному напрямі. Авіація противника веде активну розвідку у напрямі АБАКУЛІВКА(3428), САРАЄВО(3822) і завдає ударів по наших військах.
- 4 мпр здійснює перевезення у складі батальйону залізничним транспортом, і до 23.00 20.5 зосереджується у гаю на півн. від ПРОХОРІВКА(4232). Номер військового ешелону 46238. Станція завантаження ЗВЕРЄВО(4034). Район очікування — БОКОВО(4236). Маршрут виходу: РОГОВО(4032), ДМИТРІВКА(4436). Початок завантаження — 19.30. Кінець завантаження — 21.30. Відправлення —22.00.
- **Вирішив:** особовий склад роти перевезти у 5-му і 6-му вагонах. Техніку завантажити на платформи з 8-ї по 13-ту у черговості 1,2,3 мв, упр.роти. Початок завантаження о 19.30. Кінець завантаження о 21.30.
- Спостерігача за авіацією противника призначити від 1 мв. Чергове — 1відділення 2 мв. Вогонь по повітряному противнику відкривати за моєю командою. При раптовому нападі — самостійно.
- Добовий наряд призначити від 1 мв. Вантажну команду мати у складі 9 чоловік: по 3 чоловіки від кожного взводу.

Наказую: — 1мв здійснити перевезення у складі роти. Особовий склад перевезти у 5-му вагоні, техніку розмістити на платформах з 8-ї по 9-ту. Завантаження здійснити за БТР командира роти з торцевої апарелі. Під час висування з району очікування до місця завантаження рухатися у голові колони роти. Після вивантаження прибути у район збору — 4 км на півн. -від ПРОХОРІВКИ.

Вантажна команда — 3 чоловіки, добовий наряд: черговий - сержант, днювальні — два солдата. Готовність до виконання завдання — 18.00. При завантаженні, на шляху руху і під час вивантаження дотримуватися встановлених заходів безпеки.

2мв(аналогічно)-----//-----

3мв(аналогічно)-----//-----

Час готовності до висування з району очікування 18.00, до завантаження — 19.00. Старший у вагоні — старшина роти, я — в 4-му вагоні. Заступник — командир 3 мв.

Сигнали: оповіщення: про повітряного противника — голосом "ЛІТАК", по радіо — «444»; про безпосередню загрозу і початок застосування противникам з ЗМУ — голосом "БУРЯ", по радіо «999»: про радіоактивне зараження — голосом "АТОМ", по радіо «222»; про хімічне зараження — голосом «ХМАРА», по радіо «333»;

управління — відповідно до таблиці сигналів.

Команди 4мпр капітан

Т. М.МАКАРЕНКО

Текстуальні бойові документи

повинні мати такі вільні від тексту поля:

лицьовий бік – ліве – 35 мм, верхнє – не менше як 10 мм, праве – не менше як 8 мм, нижнє – 20 мм;

зворотний бік – ліве – не менше як 8 мм, верхнє – не менше як 10 мм, нижнє – 20 мм, праве – 35 мм.

Перший рядок кожного абзацу тексту документа друкується (пишеться) з відступом 5 знаків (15 мм) від лінії лівого поля.

5. У разі використання в тексті документів цифрової інформації:

Кількісні характеристики відтворюються словами або цифрами, наприклад “три” або “3”;

Нумерація підрозділів, частин відображується цифрою, наприклад: 3 мр, 2 мб; 72 омбр; числа із зазначенням міри, довжини, ваги і т. ін. пишуться цифрою, наприклад: 32 км, 12 т;

числівники, що вказують на кількість, на початку речення завжди пишуться словом, наприклад “Три танки підтримують 3 мр”; “Два літаки завдають удару...”; порядкові числівники, за винятком нумерації військових частин і підрозділів, пишуться із відмінковим закінченням, наприклад:

“батальйон 2го ешелону”, 1-а колона”;

у нетаємних документах вказуються лише умовні найменування військових частин.

- **Від руки** текст пишеться чітким, рівним почерком із використанням друкованого та прописного шрифту чорного кольору висотою 2,5 – 3 мм та міжрядковим інтервалом 6 мм;
- **Друкарським способом** необхідно дотримуватися таких правил:
- **принтер** – текст друкується шрифтом “Times New Roman”, 12 – 14 розміру, звичайного накреслення, 100% масштабу зі звичайним інтервалом та з одинарним міжрядковим інтервалом тексту документа з вирівнюванням по ширині;
- **друкарська машинка** – текст друкується машинописним шрифтом, без деформації букв та знаків, розташовуючи на аркуші 28 – 30 рядків з висотою шрифту 2,5 – 3 мм по 60 – 65 знаків у рядку (враховуючи за знак кожний проміжок між словами), а також з міжрядковим інтервалом близько 6 мм.

Оформлення графічних бойових документів

Населені пункти і місцеві предмети, рубежі, райони зосередження (розташування) або дій своїх підрозділів вказуються починаючи з правого флангу, а противника – з його лівого флангу; рубежі вказуються двома, а райони (опорні пункти) – трьома точками; назви населених пунктів, річок та інших місцевих предметів вказуються у називному відмінку, великими літерами та в разі перелічування відокремлюються один від одного комою; перед назвою населених пунктів слова “село, населений пункт, селище, місто” не застосовуються;

розмежувальні лінії вказуються не менше ніж трьома пунктами, один з яких повинен бути на передньому краю: в обороні й у наступі – з тилу і в бік противника, при відході – від противника в напрямку відходу.

Оформлення графічних бойових документів

Розмежувальні лінії вказуються спочатку справа, потім зліва: в обороні – на граничну досяжність своїх вогневих засобів, у наступі – на глибину бойового завдання; розмежувальні лінії в тил вказуються на глибину бойового порядку батальйону (роти). Якщо деякі пункти не входять у район, смугу дій тощо, то перед його назвою в дужках ставиться скорочена форма слова “виключно”(вик.); **координати** місцевих предметів, населених пунктів можуть зазначатися за допомогою географічних, прямокутних координат або номера квадрата із застосуванням цифрової координатної сітки. Для більш точного визначення використовується спосіб “равлик”, при цьому зазначають частину квадрата шляхом ділення його на дев’ять частин, позначених цифрами, яка вказується останньою у цифровому значенні;

Оформлення графічних бойових документів

У разі зазначення місця знаходження **відносно великих населених пунктів або місцевих предметів** використовуються скорочення сторін світу: західніше – “зах.”, східніше – “сх.”, північніше – “півн.”, південніше – “півд.”, а також можуть вказуватися відстань від точок із застосуванням цифрових величин у кілометрах, наприклад: 1,5 км зах. НОВОМИКОЛАЇВКА; **напрямок наступу** вказується декількома пунктами на всю глибину бойового завдання; **маршрут руху** вказується назвами місцевих предметів або населених пунктів: перший – на вихідному рубежі (пункті), потім – найбільш важливі, через які проходить маршрут, і останній – у районі зосередження або на рубежі переходу в атаку;

Оформлення графічних бойових документів

Обстановка на карту наноситься тонкими лініями та умовними знаками п'яти основних кольорів: червоного, чорного, синього, коричневого, зеленого.

Синім кольором наносяться: положення, завдання і дії своїх військ (крім вказаних у наступному абзаці); розмежувальні лінії, межі операційних зон (районів); межі районів введення правового режиму воєнного стану; тиллові межі та пункти управління (крім вказаних у наступному абзаці); зони ураження зен.рак. підрозділів.

Чорним кольором наносяться: положення, завдання і дії ракетних військ і артилерії, зенітних ракетних військ, їх пункти управління; положення завдання та дії підрозділів радіотехнічних і спеціальних військ, частин матеріально-технічного забезпечення та їх пункти управління; удари своїх військ ракетами у звичайному спорядженні (крім ударів авіаційними ракетами); вогонь артилерії, рубежі досяжності вогню артилерії і ракет (крім авіаційних), а також усі реквізити, формуляри, заголовки, таблиці та їх зміст за свої війська.

Червоним кольором наносяться: положення, завдання і дії військ (сил) противника; усі пояснювальні підписи, формуляри, таблиці, що стосуються противника, а також пункти водопостачання.

Оформлення графічних бойових документів

Коричневим кольором наносяться: положення і дії військ збройних сил суміжних (третіх) держав, які на час оформлення документа не є противником; маршрути висування своїх військ (сил) і проходи в гірських хребтах; межі зон відповідальності за ведення розвідки; сектори огляду та зони виявлення; стаціонарні вузли зв'язку державної мережі; кордони районів бактеріологічного зараження та епідемій (епізоотій).

Зеленим кольором наносяться: оманні позиції, рубежі, об'єкти та інші заходи щодо введення противника в оману; положення, дії та пункти управління органів ДПС України.

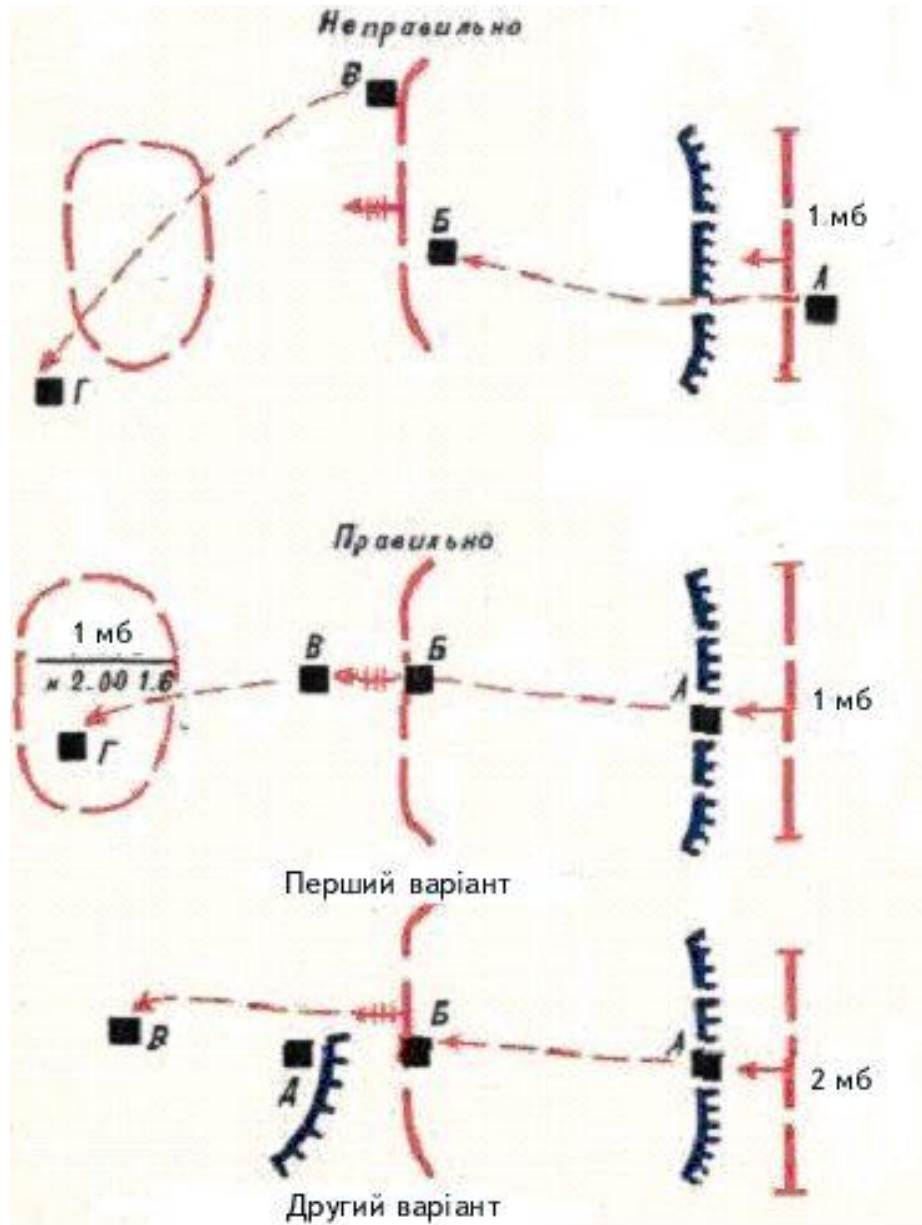
Жовтогарячим кольором – для нанесення стану, положення, дій та пунктів управління органів цивільного захисту МНС;

Малиновим кольором – для нанесення стану, положення, дій та пунктів управління органів і ВВ МВС;

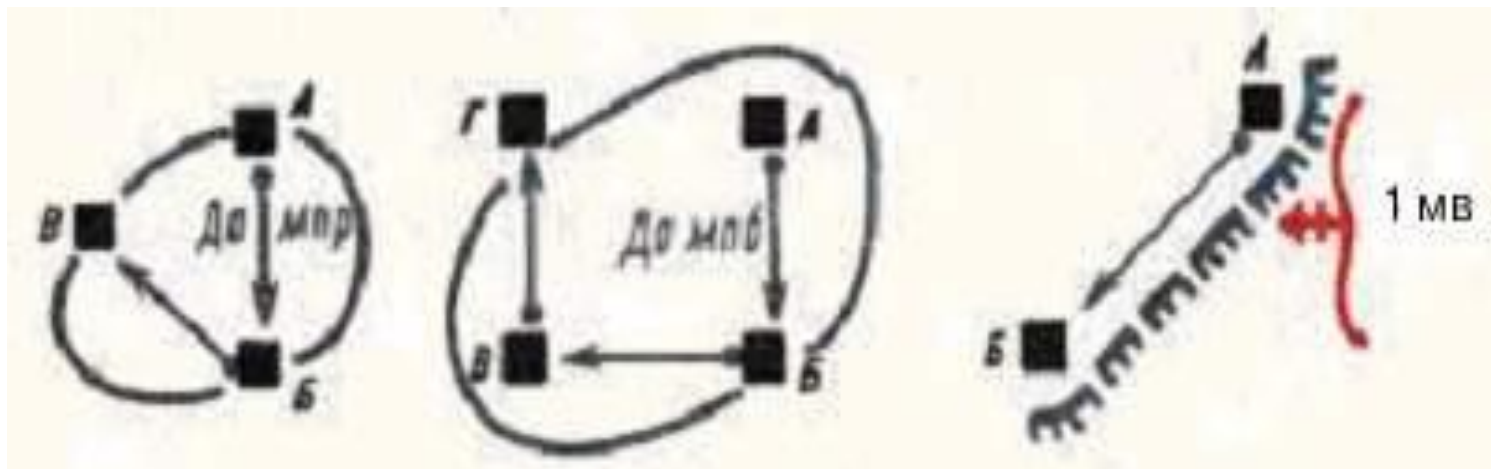
Жовтим кольором – для позначення (підтушування) радіаційно-небезпечних об'єктів та об'єктів, що мають сильнодіючі отруйні речовини; а також позначення районів радіаційного, хімічного і біологічного зараження місцевості.

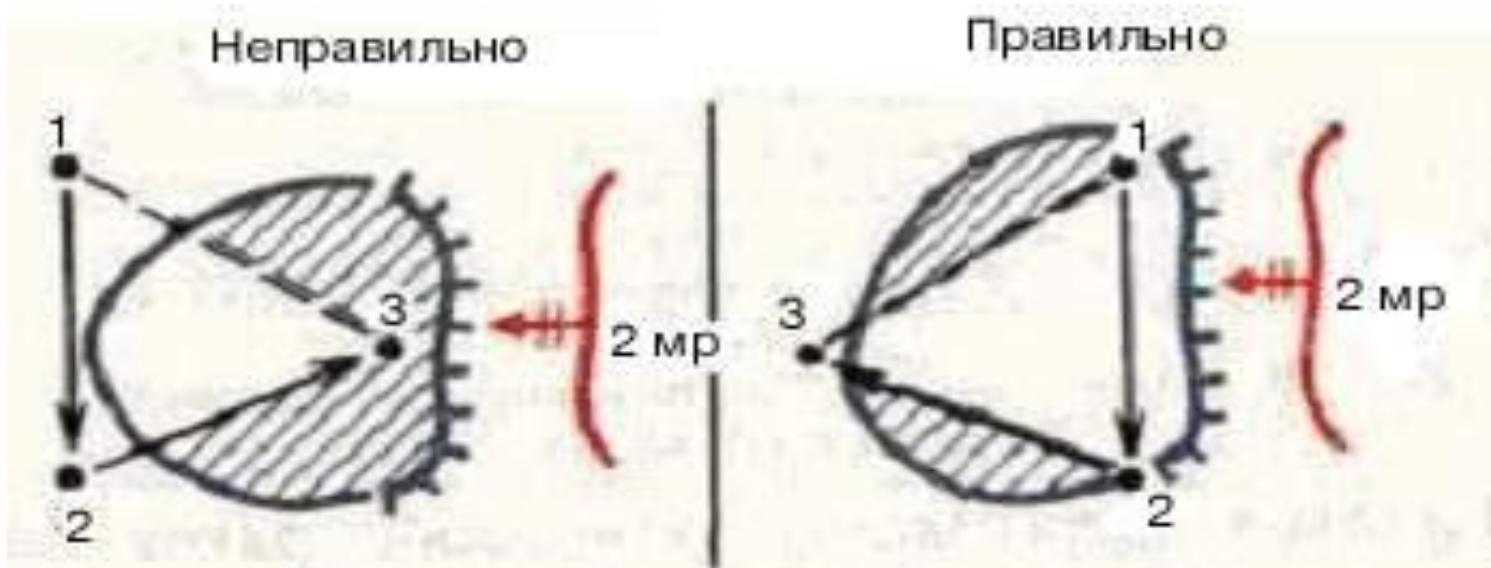
НАНЕСЕННЯ НА КАРТУ НАПРЯМКУ НАСТУПУ ПІДРОЗДІЛІВ

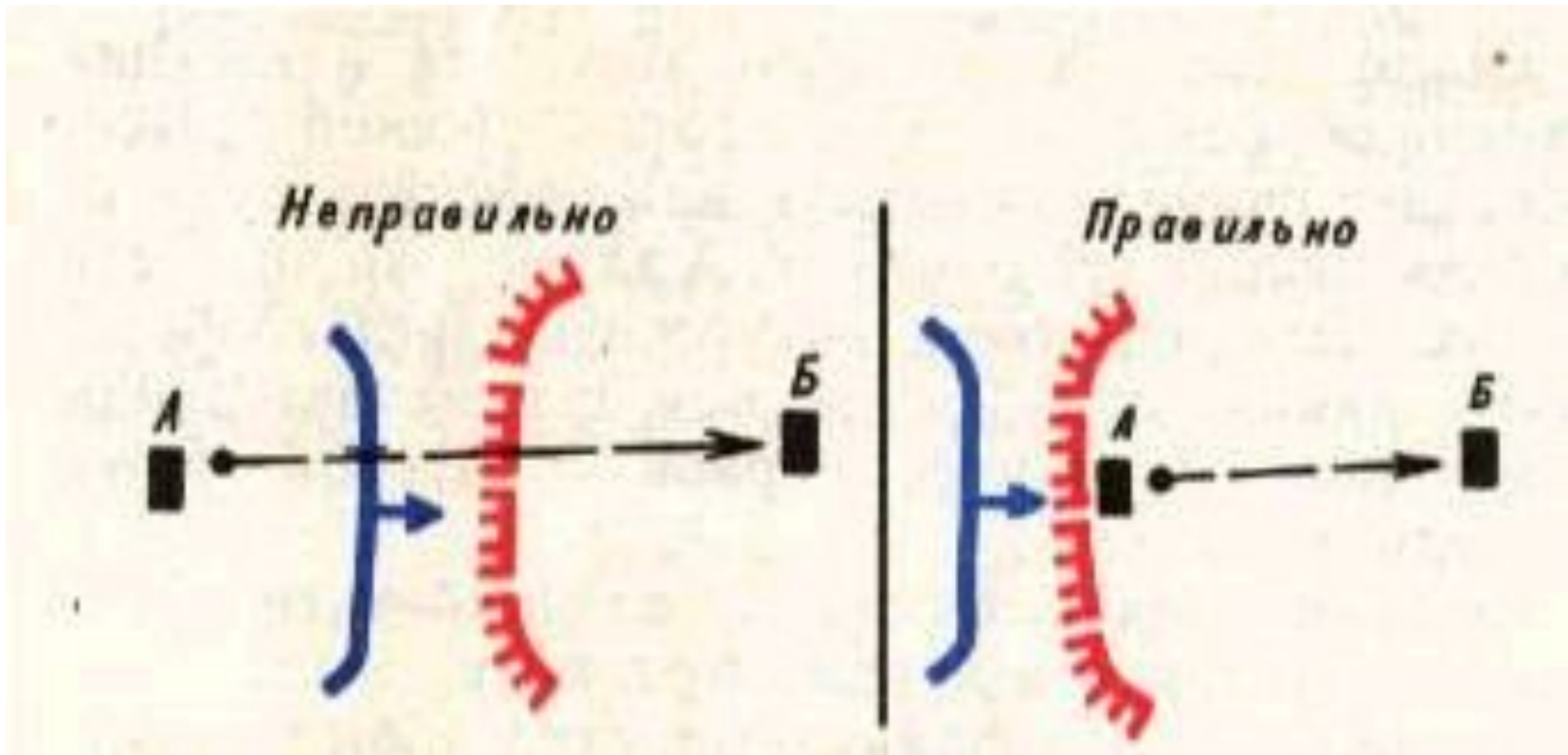
ВКАЗІВКИ ПО КАРТІ РАЙОНУ І РУБЕЖУ, ЩО ЗАЙМАЄ ПРОТИВНИК

ПОРЯДОК ВКАЗІВОК ПО КАРТІ РАЙОНІ УРАЖЕННЯ ПРОТИВНИКА

ПОРЯДОК ВКАЗІВКИ НАПРЯМУ ЗОСЕРЕДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ЗУСИЛЬ В ОБОРОНІ

1. Підготовка карти до роботи.

**Робоча карта - це топографічна карта,
на якій графічно, за допомогою
умовних тактичних позначень і
прийнятих скорочень
відображається тактична або
спеціальна обстановка з усіма її
змінами в ході бойових дій.**

Підготовка карти до роботи включає:

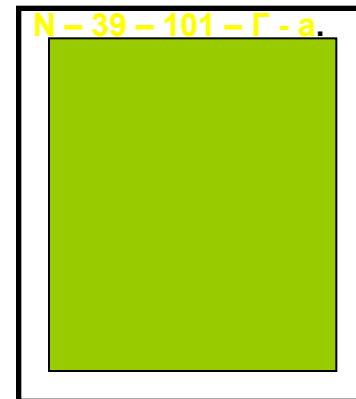
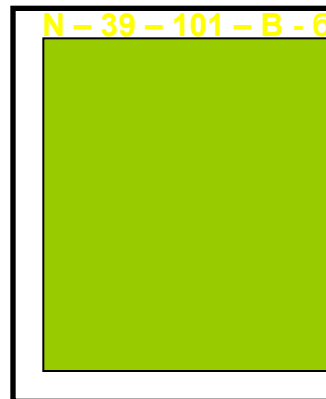
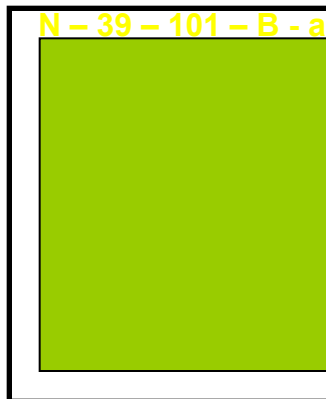
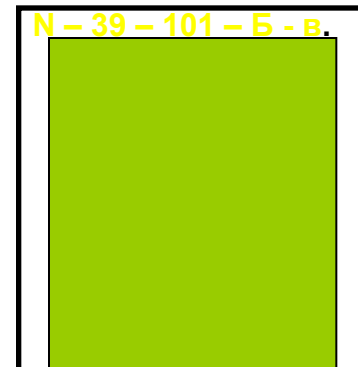
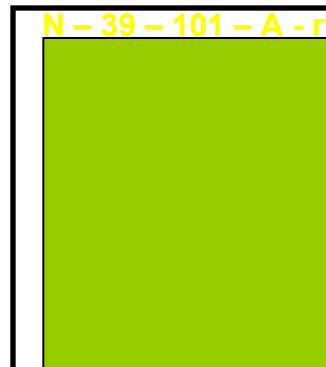
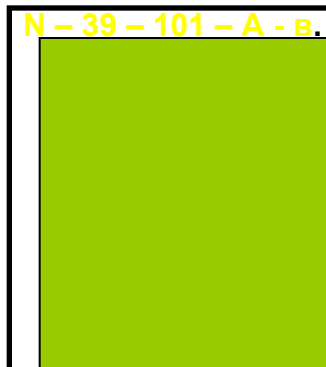
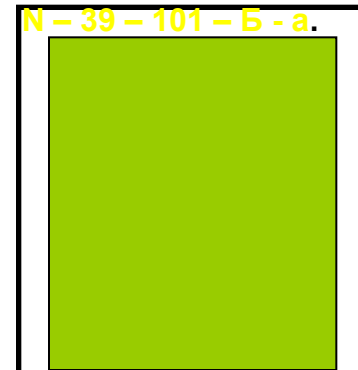
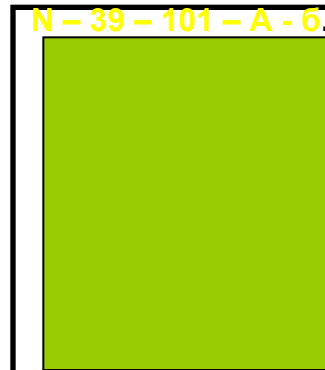
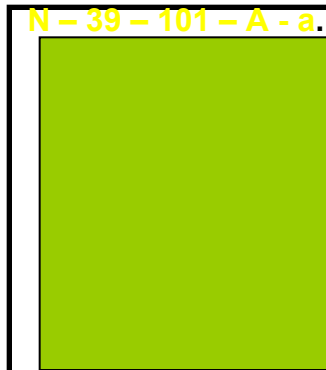
оцінка карти

склеювання листів
карти

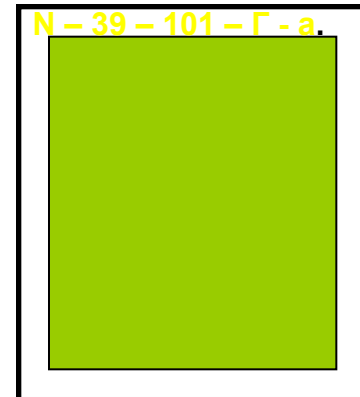
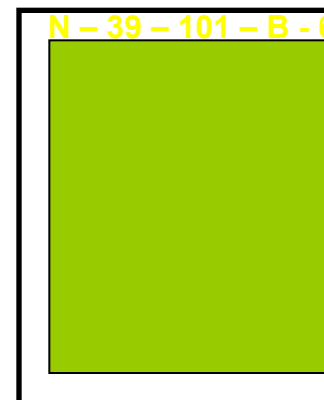
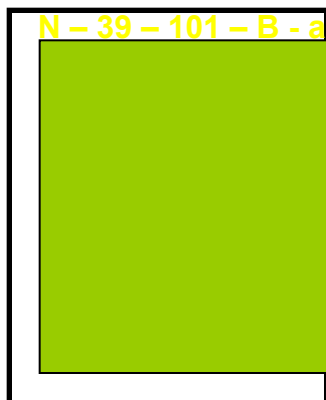
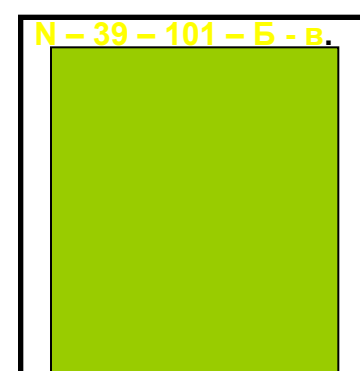
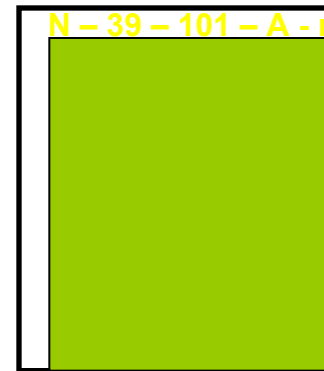
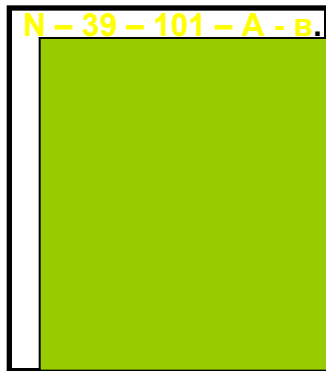
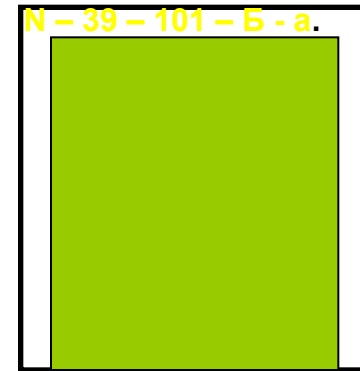
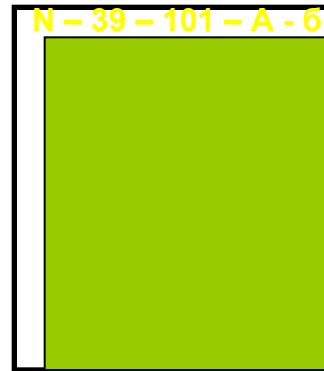
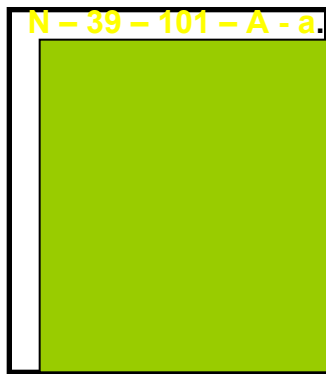
складання склейки

підйом елементів
місцевості на карті

склеювання листів карти

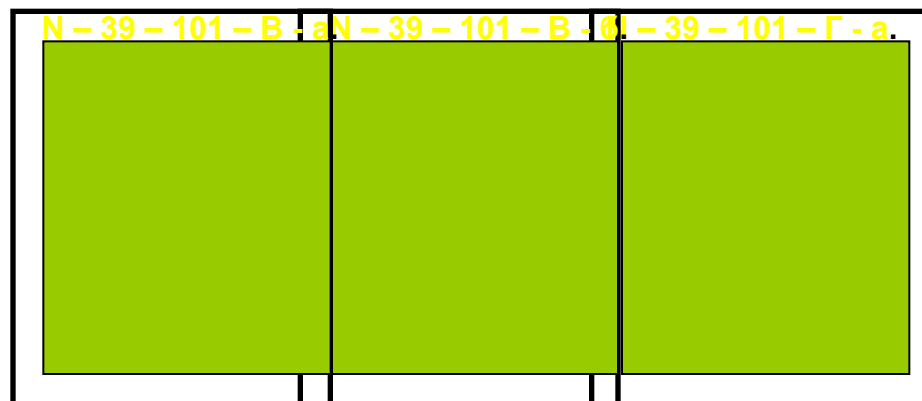
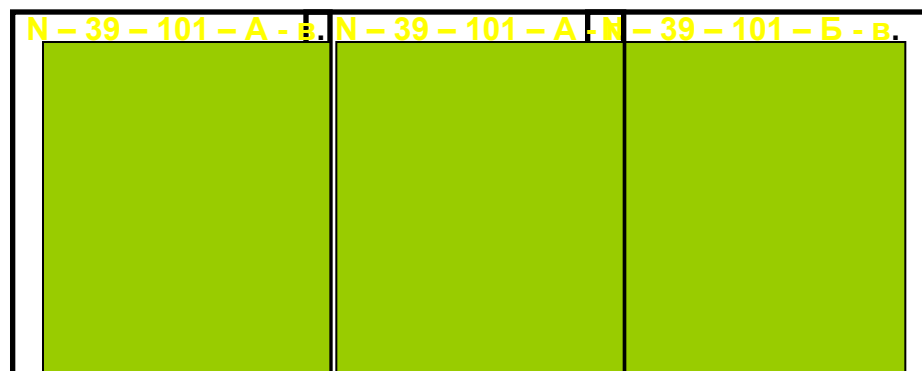
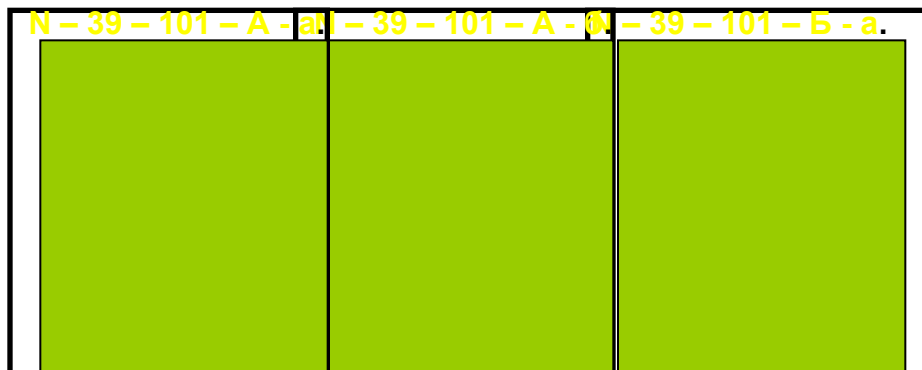

склеювання листів карти

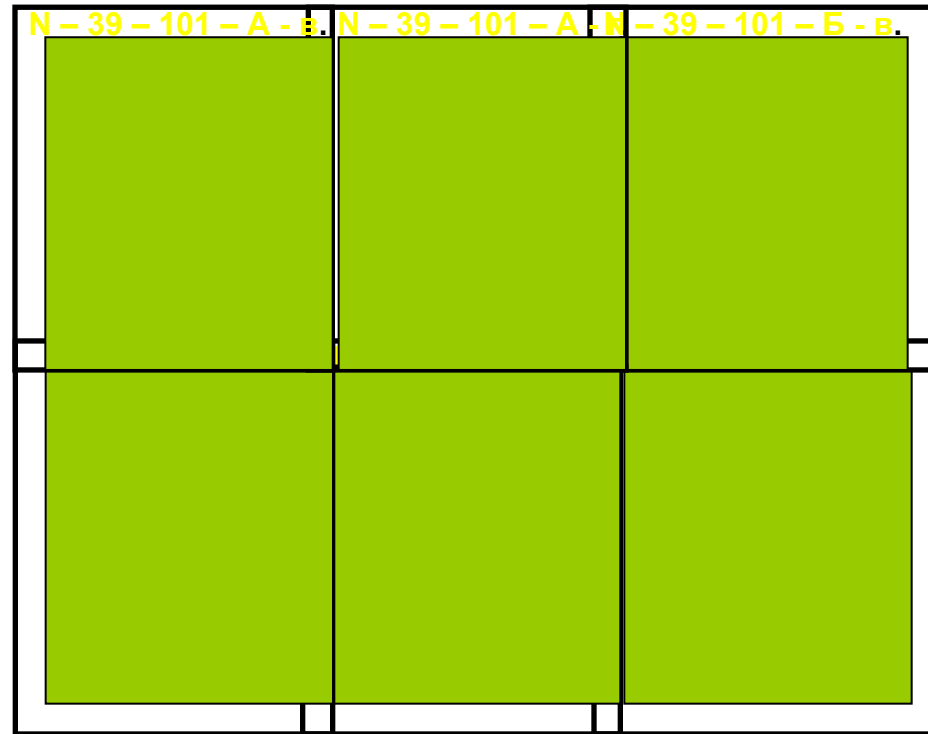
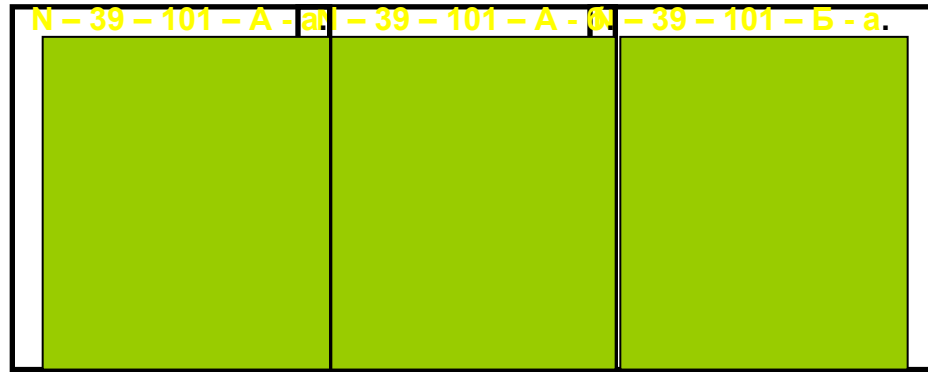

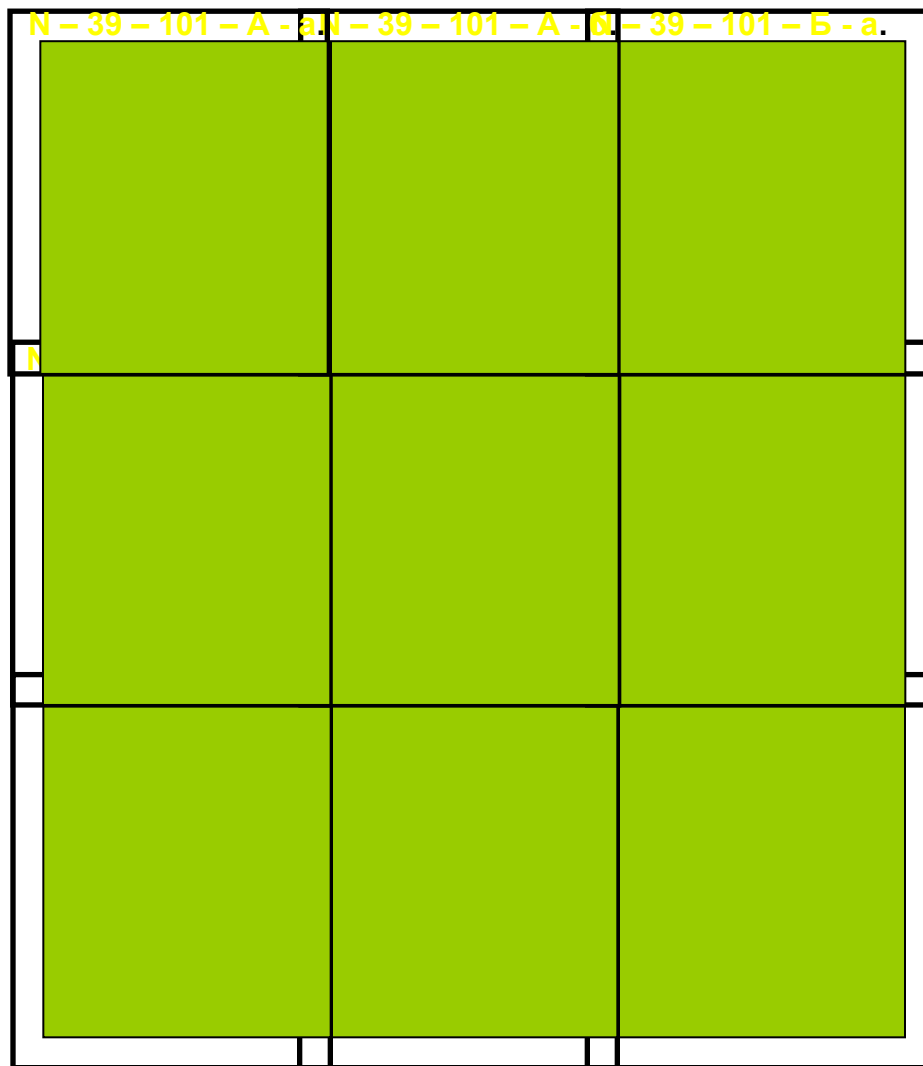
склеювання листів карти

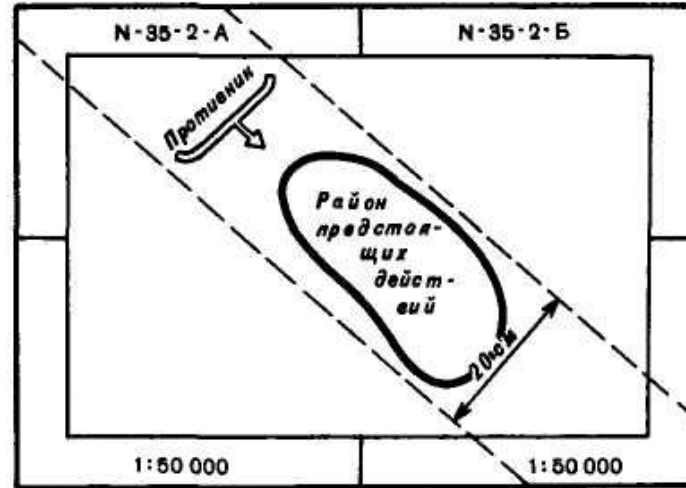
склеювання листів карти

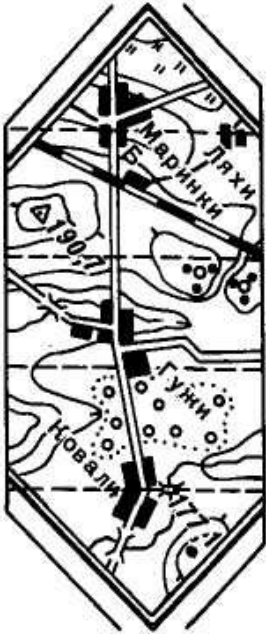
склеювання листів карти

СКЛАДАННЯ КАРТИ

Визначення району майбутніх дій перед складиванням.

Підгинання карти по ширині планшета

Складання карти гармошкою

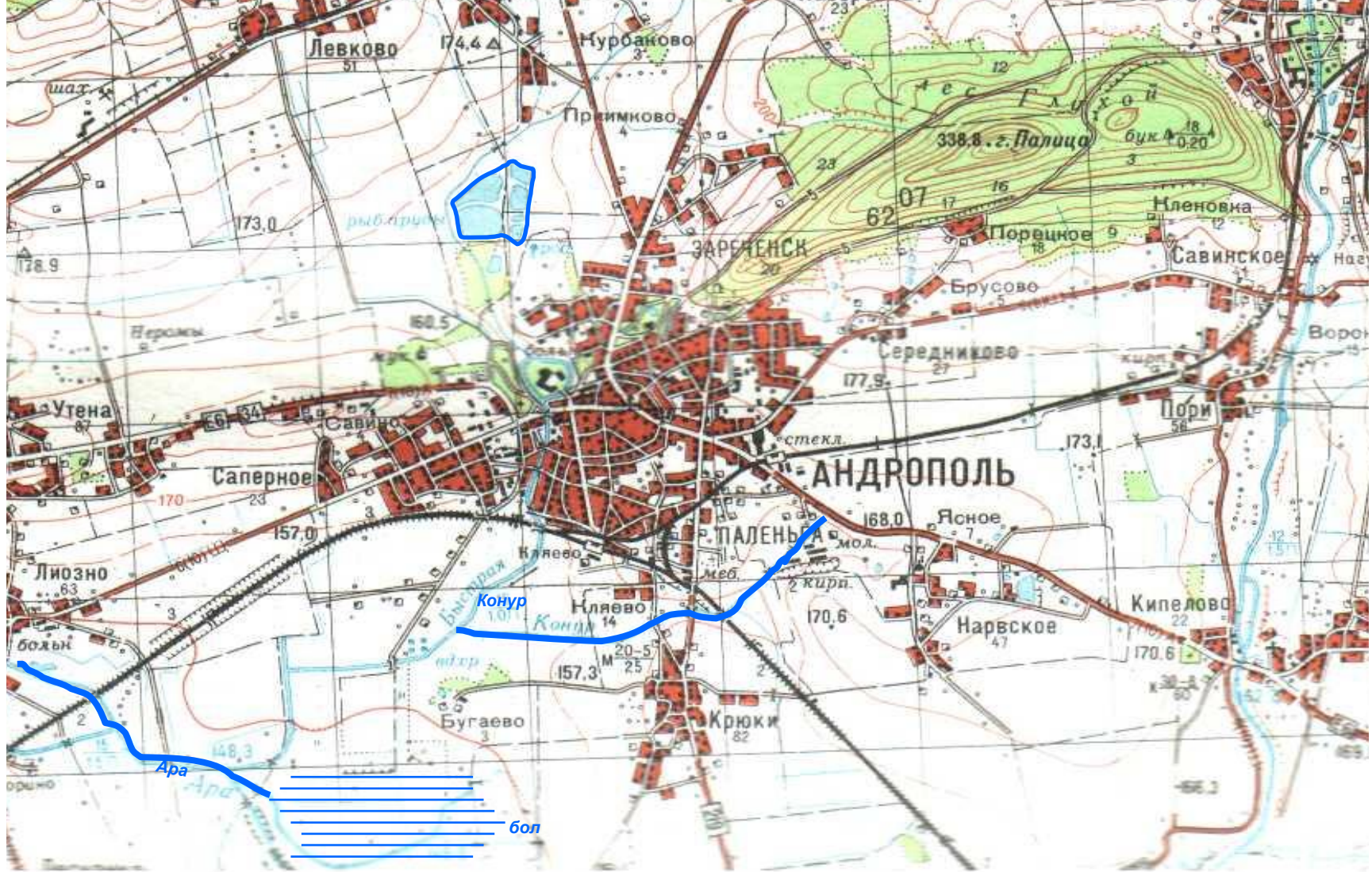
підйом карти

Населені пункти піднімають підкресленням або збільшенням написів їх назв. Невеликі населені пункти, крім того, виділяють обведенням їх по зовнішньому контуру.

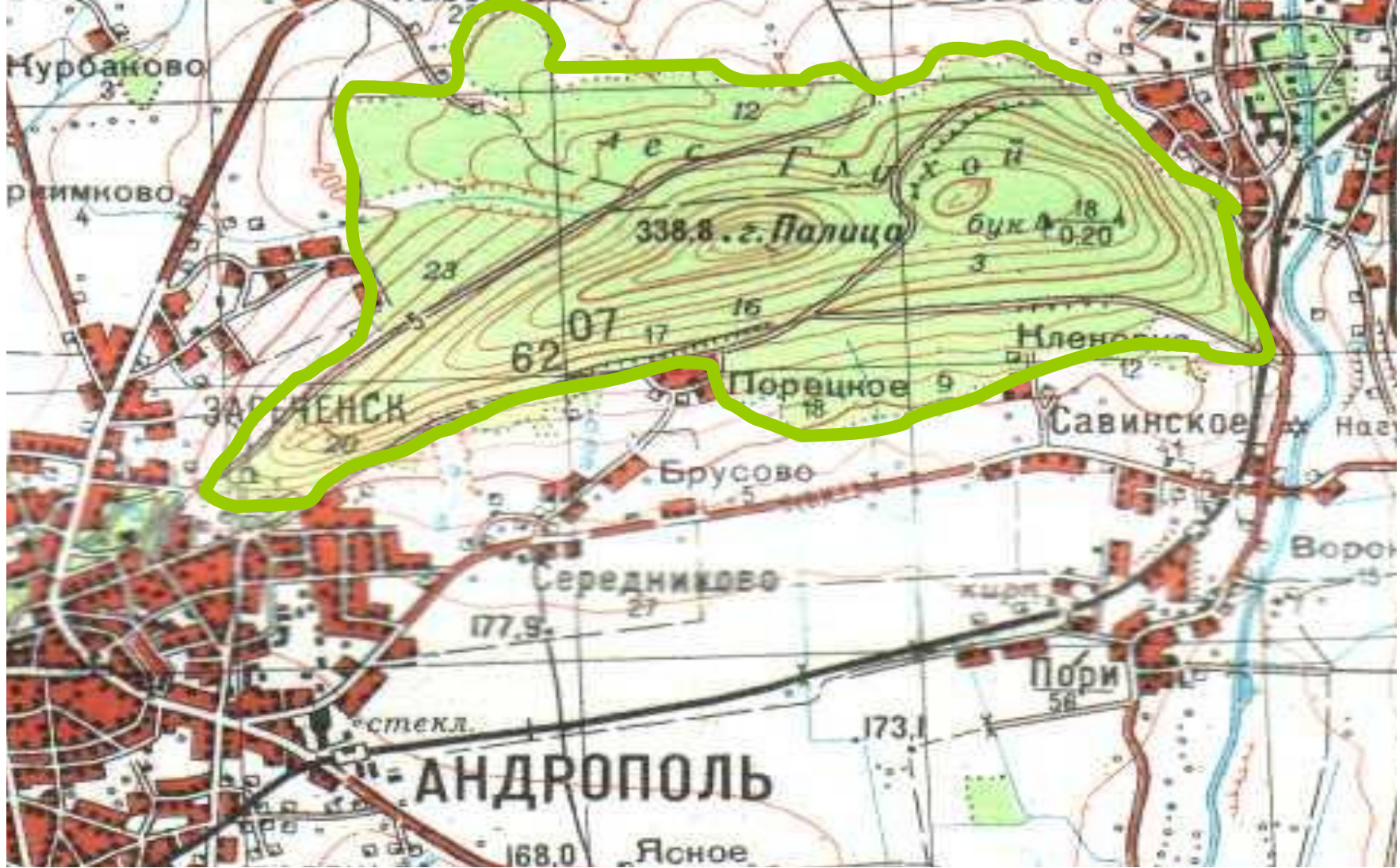
Рельєф піднімають олівцем світло-коричневого кольору, потовщуючи одну або кілька горизонталей. Вершини командних висот піднімаються тушею, підписи горизонталей укрупнюються.

Річки, струмки і канали піднімають потовщенням ліній і тушевкою синього кольору. Великі озера і річки виділяють, обводючи їх берегові лінії.

Болота покривають вторинної синьою штрихуванням паралельно нижньому боці рамки карти.

Ліси, чагарники, сади обводять по їх контуру олівцем зеленого кольору.

**Мости, переправи, броди, гати піднімають
збільшенням умовного позначення олівцем
Чорного кольору.**

**Орієнтири обводять кружками чорного кольору
діаметром 0,3-0,5 см.**

Написи ліній сітки координат піднімають жовтим кольором легкої тушевки. (На кожному аркуші карти в дев'яти місцях)

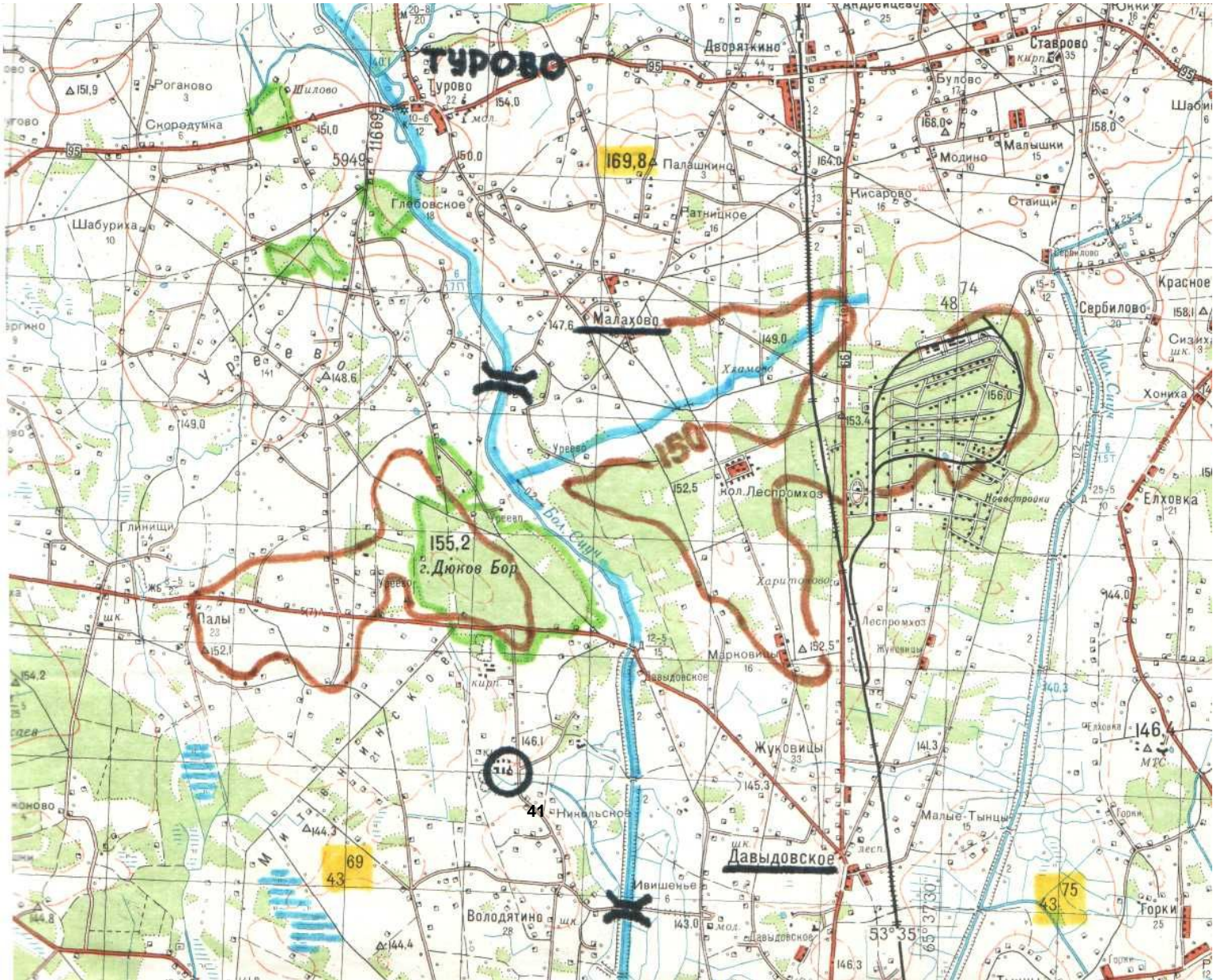
УЧЕБНИЙ КОМПЛЕКТ №3-50

88-42-073-3 У-42-73-В

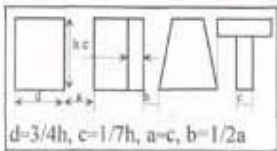
Издание 1975 г.

підйом карти

Порядок розробки та складання бойових документів

$$d=3/4h, c=1/7h, a=c, b=1/2a$$

РОБОЧА КАРТА

РОЗПОЧАТА: 7.00 25.4   ЗАКІНЧЕНА: 12.25 27.4   1/2h

ТАЄМНО
Прим №

За основу визначення висоти букв приймається висота букв **h**. Висота букв визначається відповідно з таблиці у залежності від кількості аркушів **n** у склейці карти

n	до 6	6-10	11-20	21-30	>30
h	15	30	40	50	70

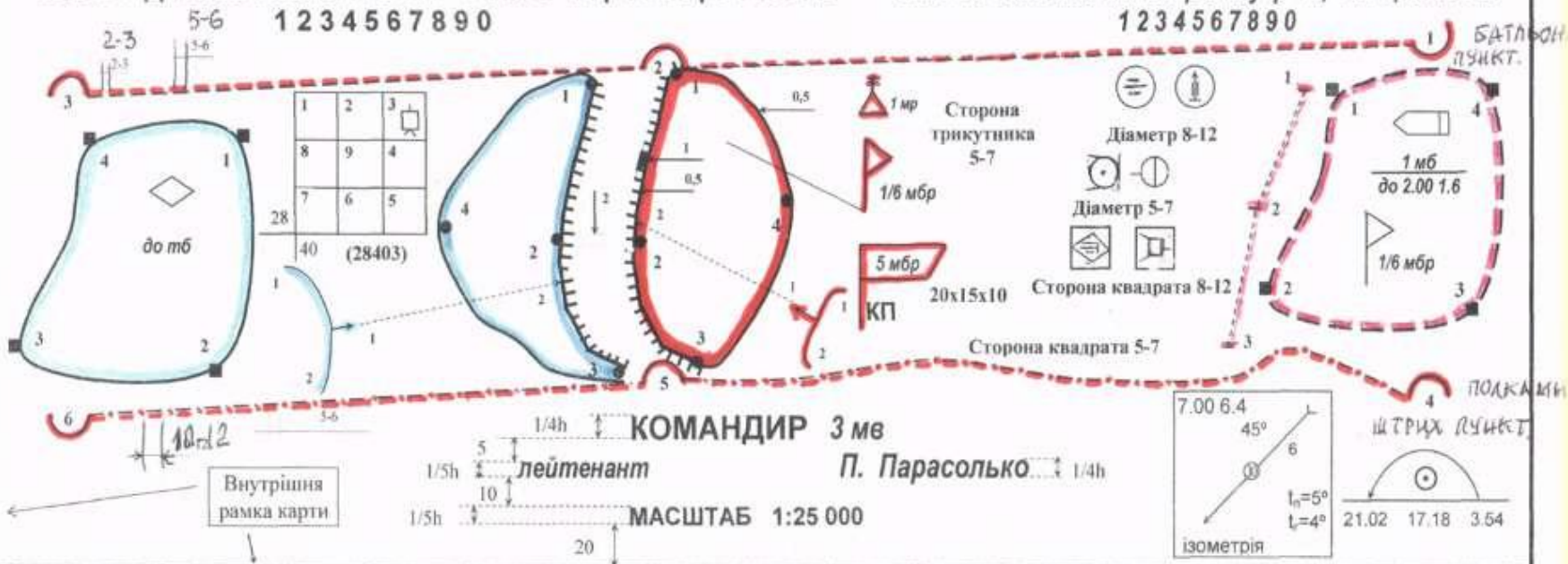
Висота заголовної літери і цифр на 1/3 більша рядових літер

Висота букви у пояснювальних надписах, мм

Прим. Надписи у середині умовних знаків обмежуються розмірами знаків, і пишуться таким чином, щоб літери не торкались обмежувальних ліній знаку.

Масштаб карти / розмір	1:25 000	мм	1:50 000	мм	1:100 000	мм
Відділення	1 мвд	3	Грвд	2	-	-
Взвод	3 мв	4	тв	3	зрв	2
Рота (батарея)	4 мр	5	батр	4	зрабатр	3
Батальйон (дивізіон)	1 мб	8	омб	5	адн	4

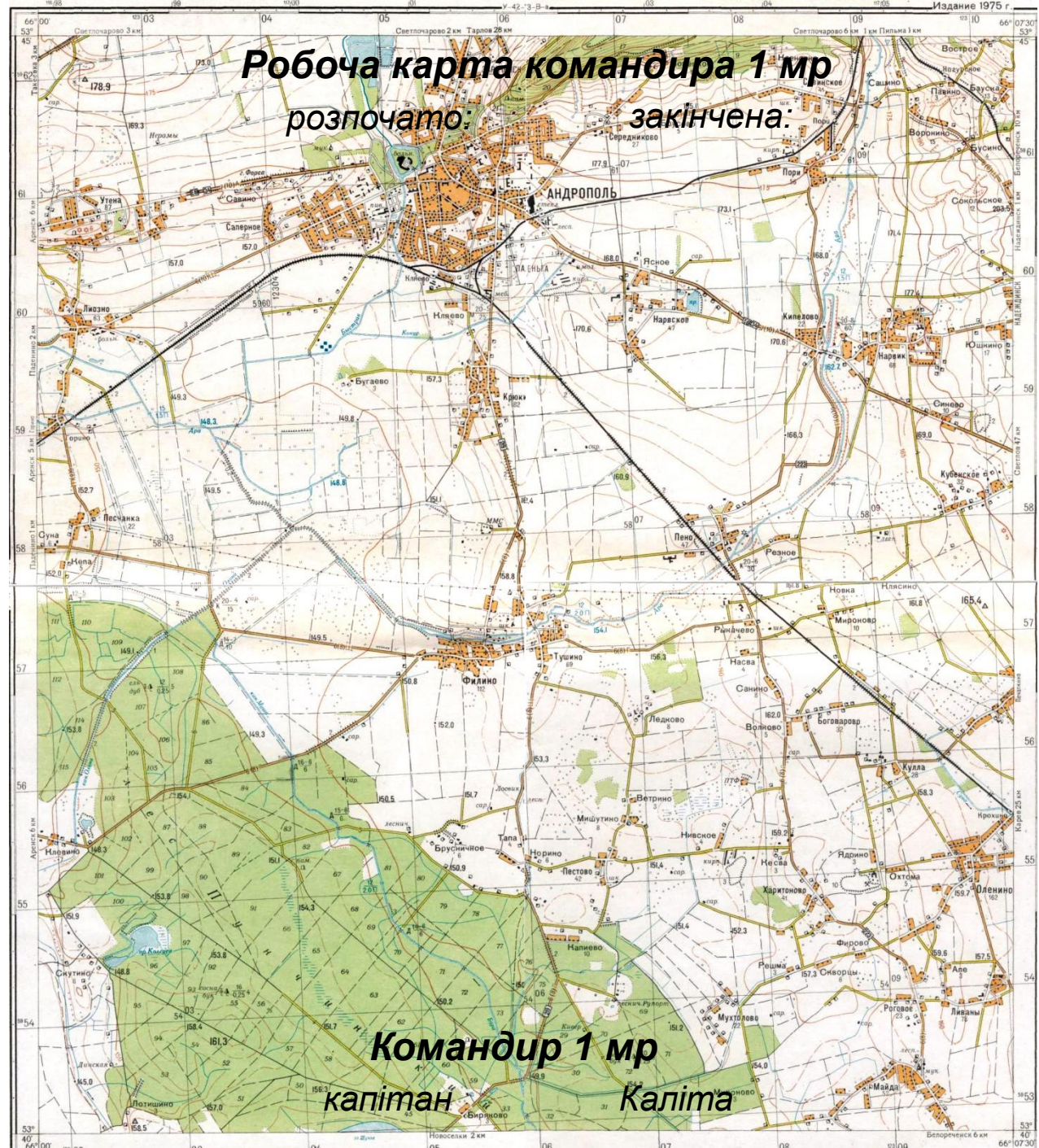
А Б В Г Д Е Ж З І К Л М Н О П Р С Т У Ф Ч Ц Ч Ш Щ Є Ю Я Ъ '   а б в г д е ж з і к л м н о п р с т у ф ч ц ч ш щ є ю я ъ '   1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Робоча карта командира 1 мр

розпочато:

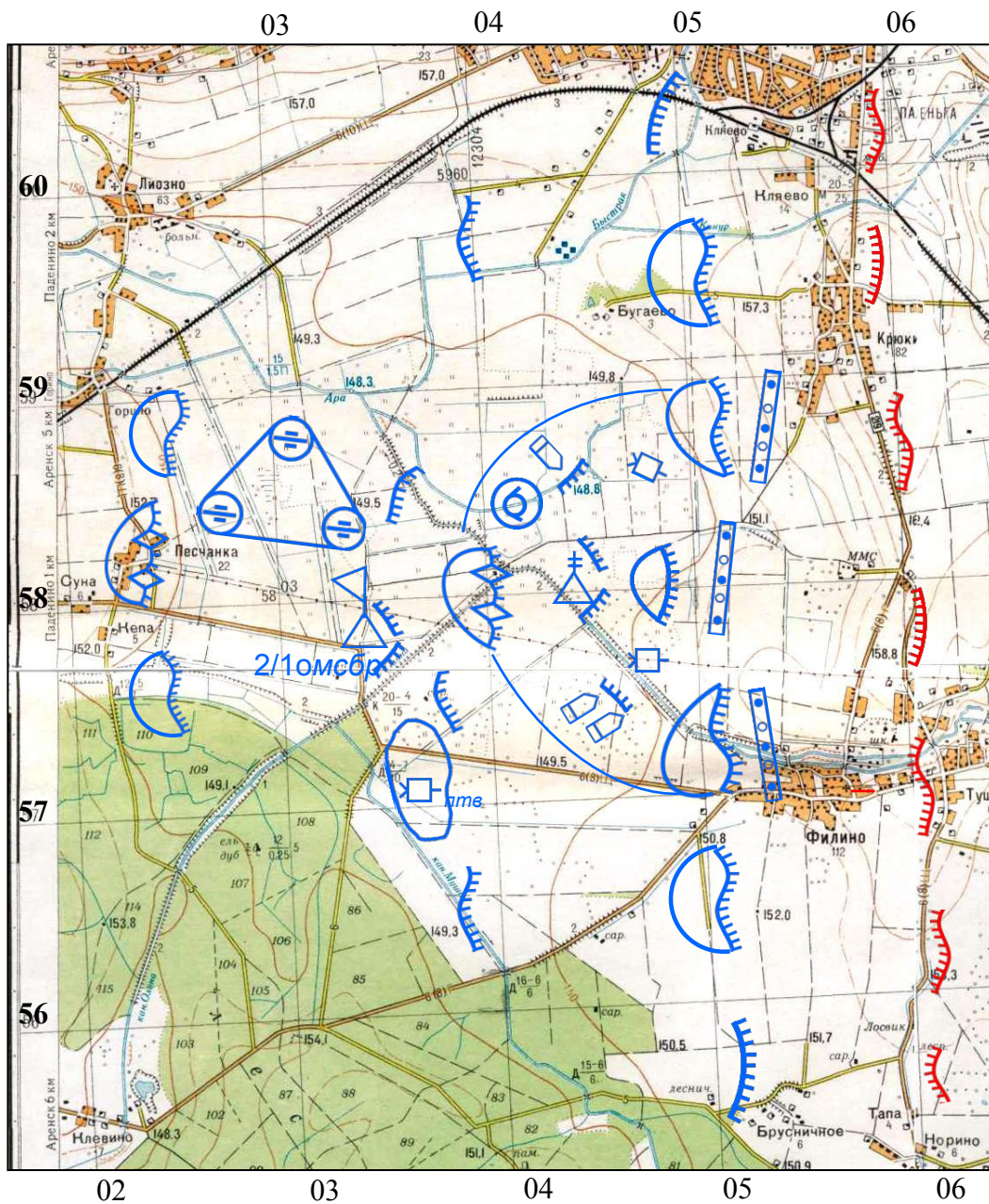
закінчена:

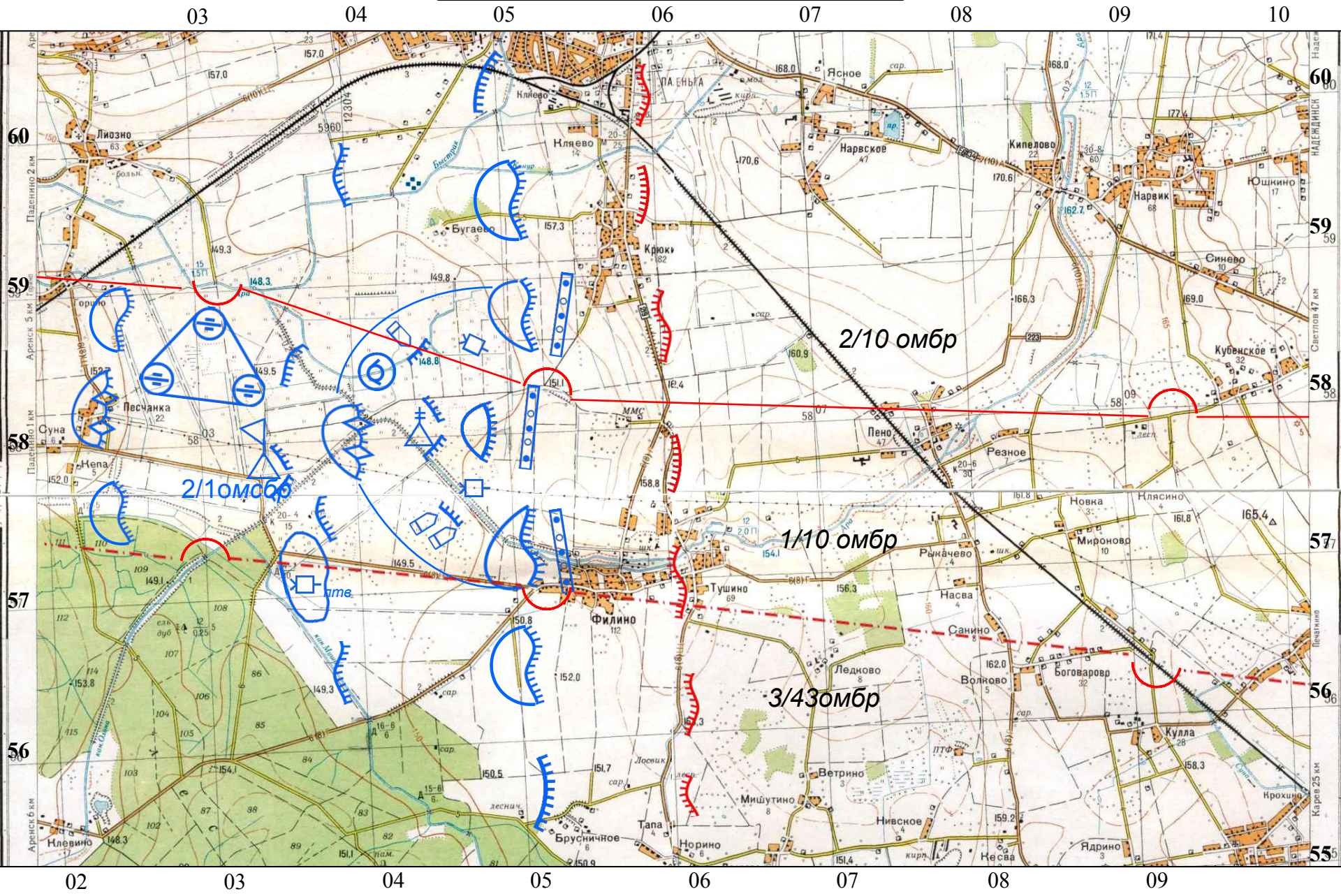
Командир 1 мр

капітан

Каліта

разгранліі

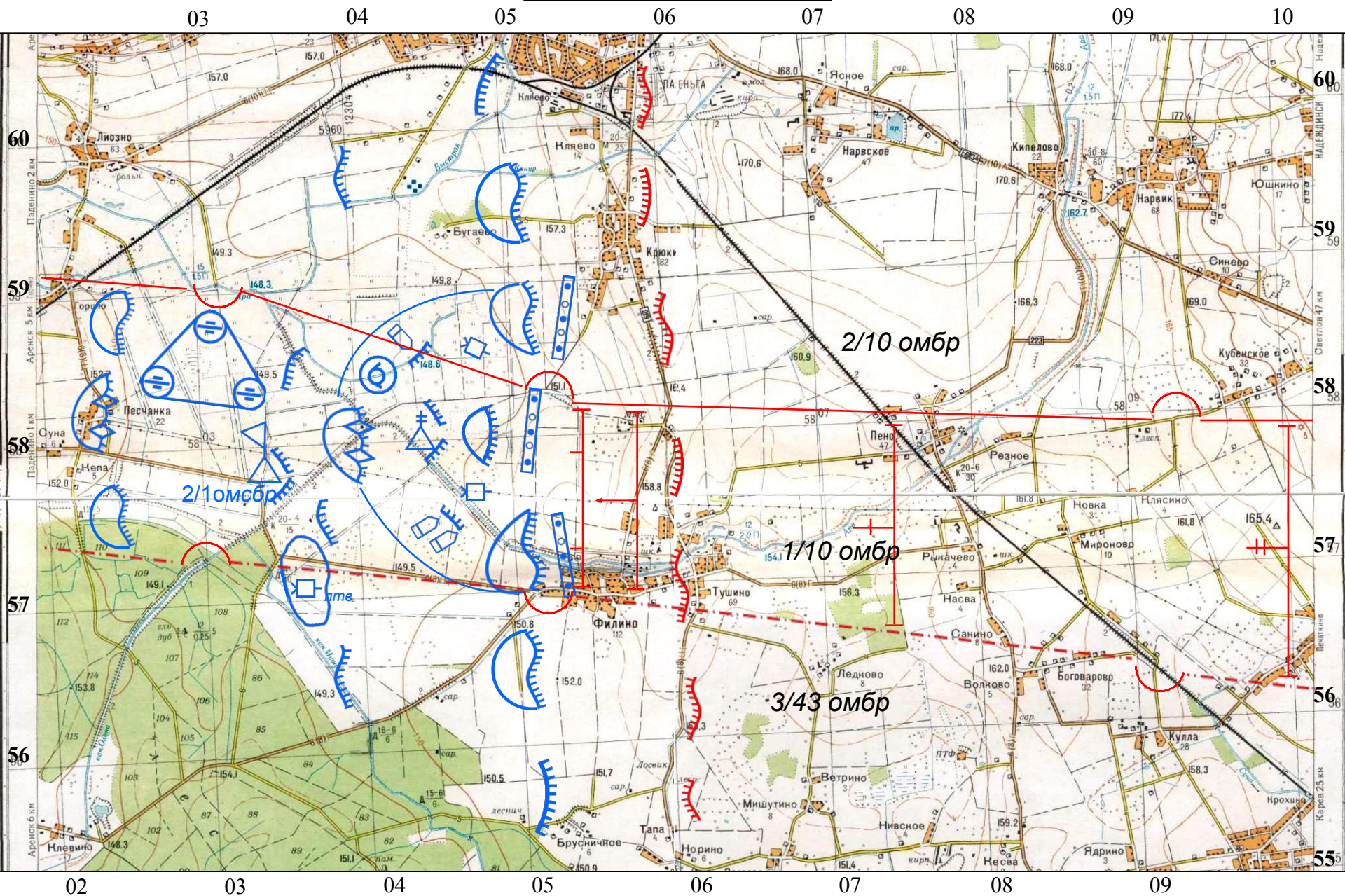
02 03 04 05 06 07 08 09

60
59
58
57
56

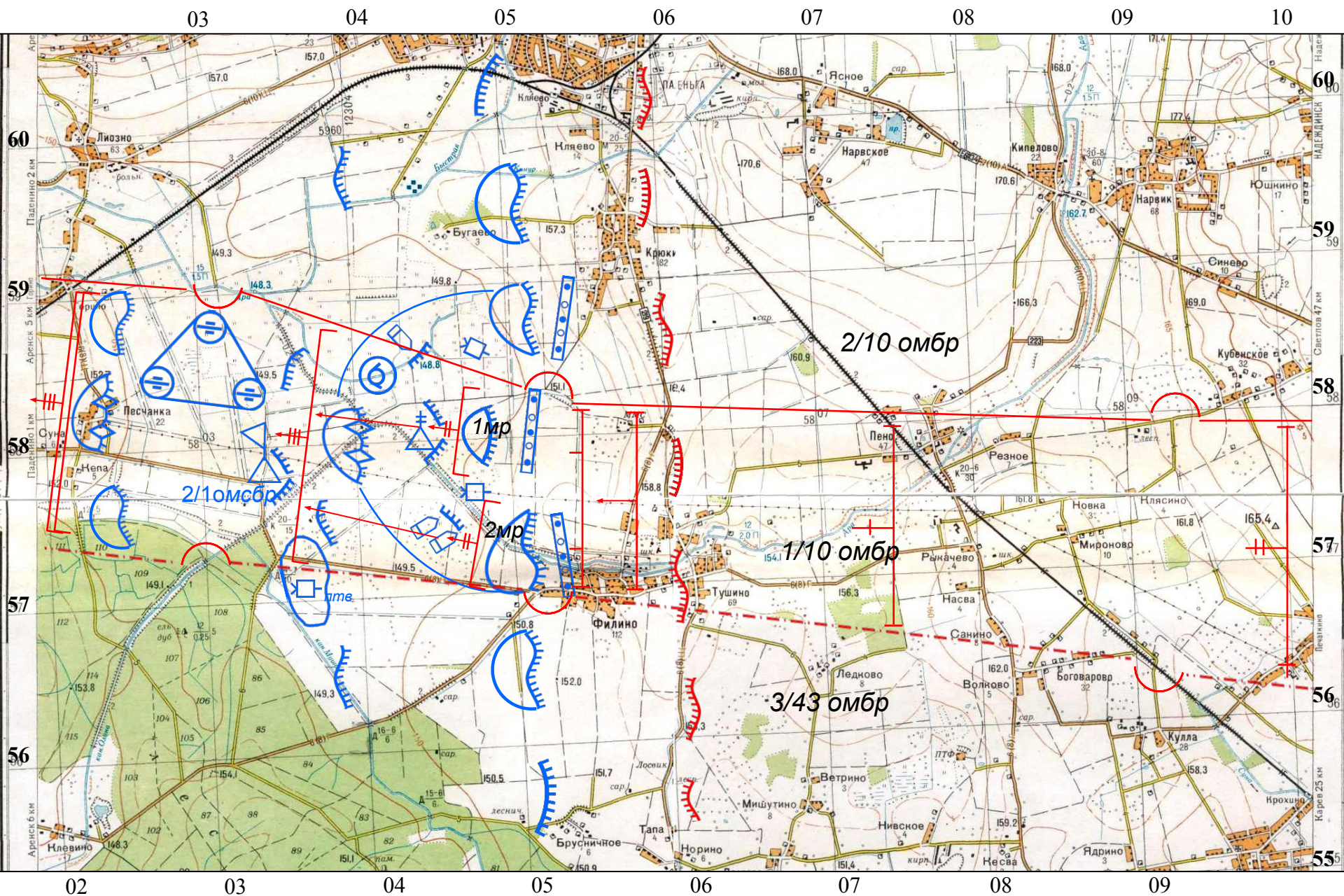
60
59
58
57
56
55

рубіжи

задачи

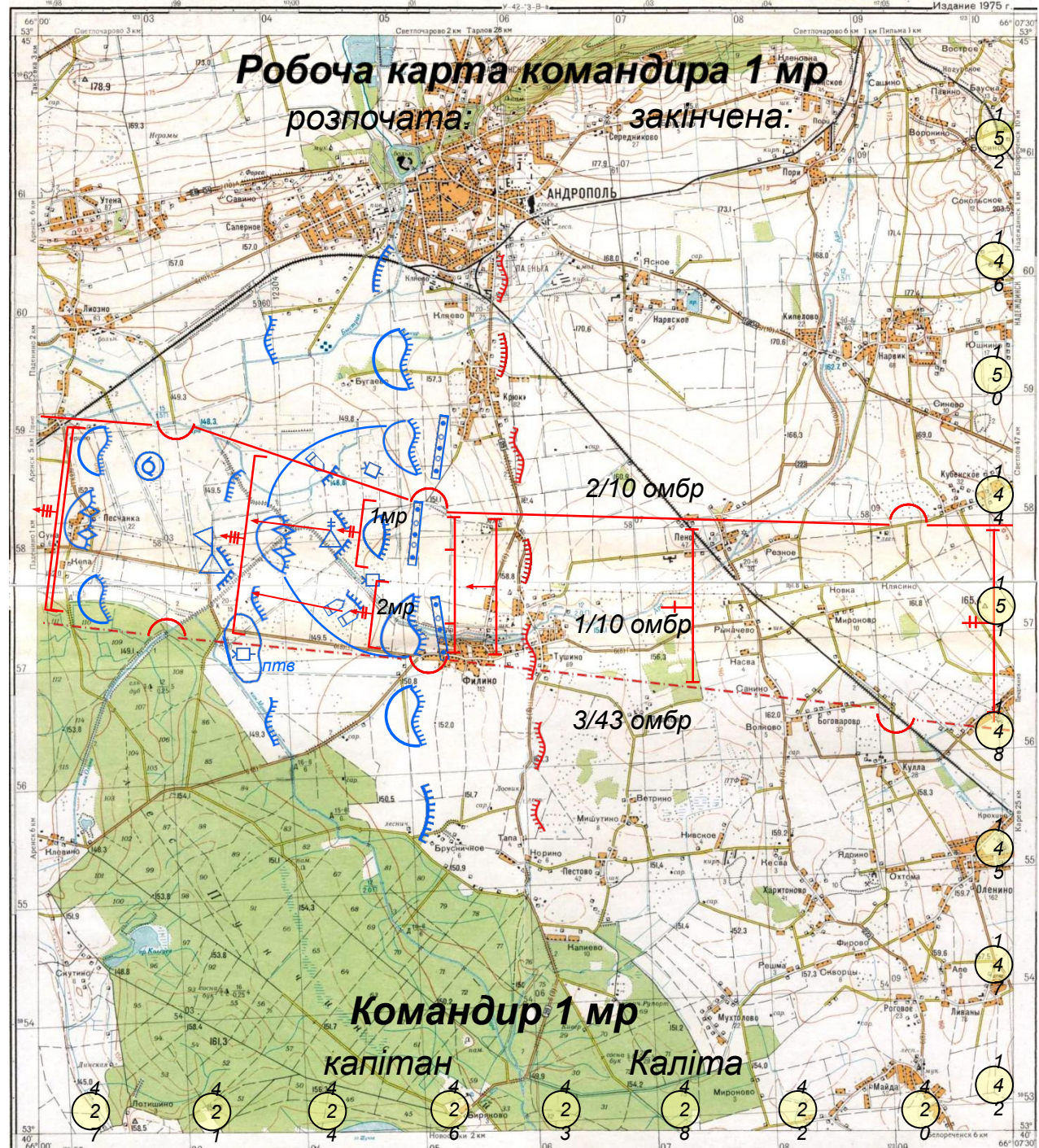

X, км	КОД			Y, км
	X: тыс. и сотни км	Y: № зоны и сотни км		
	59		123	
53	142		429	00
54	147		425	01
55	145		427	02
56	148		421	03
57	151		424	04
58	144		426	05
59	150		423	06
60	146		428	07
61	152		422	08
62	144		420	09
63	153		647	10

Робоча карта командира 1 мр

розпочата:

закінчена:

2/10 омбр

1/10 омбр

3/43 омбр

Командир 1 мр

капітан

Каліта

4
2

4
2

4
2

4
2

4
2

4
2

4
2

4
2

1
4

1
4

1
4

1
4

1
5

1
4

1
5

1
4

1
5

1
5

<i>Доводимо інформація</i>	<i>сигнал</i>
<i>застосування ЗМУ</i>	<i>Гамм-555</i>
<i>Радиоактивне зараження</i>	<i>Бета-111</i>
<i>РХБ зараження</i>	<i>Дуст-333</i>
<i>Повітряний противник</i>	<i>Філін-222</i>
<i>Виклик вогню</i>	<i>Грім</i>
<i>Припинення вогню</i>	<i>Стій</i>
<i>Переміщення КСП</i>	<i>Колесо</i>
<i>Перемещение огв</i>	<i>Перекаат</i>
<i>Витрата б \ п</i>	<i>Гільза</i>

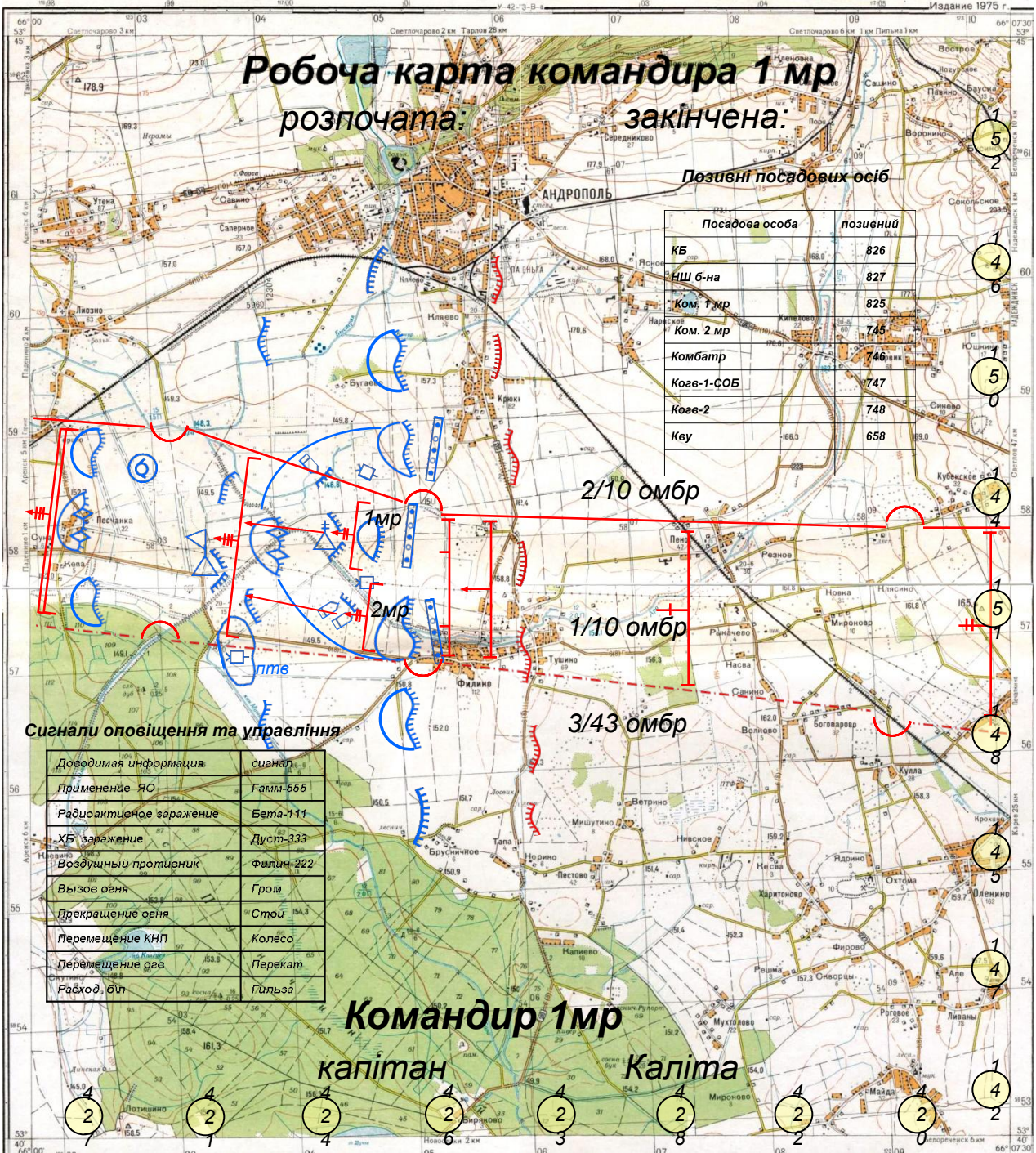
<i>Посадова особа</i>	<i>позивний</i>
<i>КБ</i>	<i>826</i>
<i>НШ б-на</i>	<i>827</i>
<i>Ком. 1 мр</i>	<i>825</i>
<i>Ком. 2 мр</i>	<i>745</i>
<i>Комбатр</i>	<i>746</i>
<i>Когв-1-СОБ</i>	<i>747</i>
<i>Когв-2</i>	<i>748</i>
<i>Кву</i>	<i>658</i>

Робоча карта командира 1 мр

розпочата: _____ закінчена: _____

Позивні посадових осіб

Посадова особа	позивний
КБ	826
ІНШ б-на	827
Ком. 1 мр	825
Ком. 2 мр	745
Комбатр	746
Ковч-1-СОБ	747
Ковч-2	748
Кеу	658

Сигнали оповіщення та управління

Доведима інформація	сигнал
Применение ЯО	Гамма-555
Радиоактивное заражение	Бета-111
ХБ заражение	Дуст-333
Воздушный противник	Филин-222
Вызов огня	Гром
Прекращение огня	Стоп-154.3
Перемещение КНП	Колесо
Перемещение ога	Пережат
Расход, блп	Гильза

Командир 1 мр
капітан **Каліта**

Робоча карта командира 1 мр

розпочата: _____ закінчена: _____

Позивні посадових осіб

Посадова особа	позивний
КБ	826
НШ б-на	827
Ком. 1 мр	825
Ком. 2 мр	745
Комбатр	746
Ковч-1-СОБ	747
Ковч-2	748
Кев	658

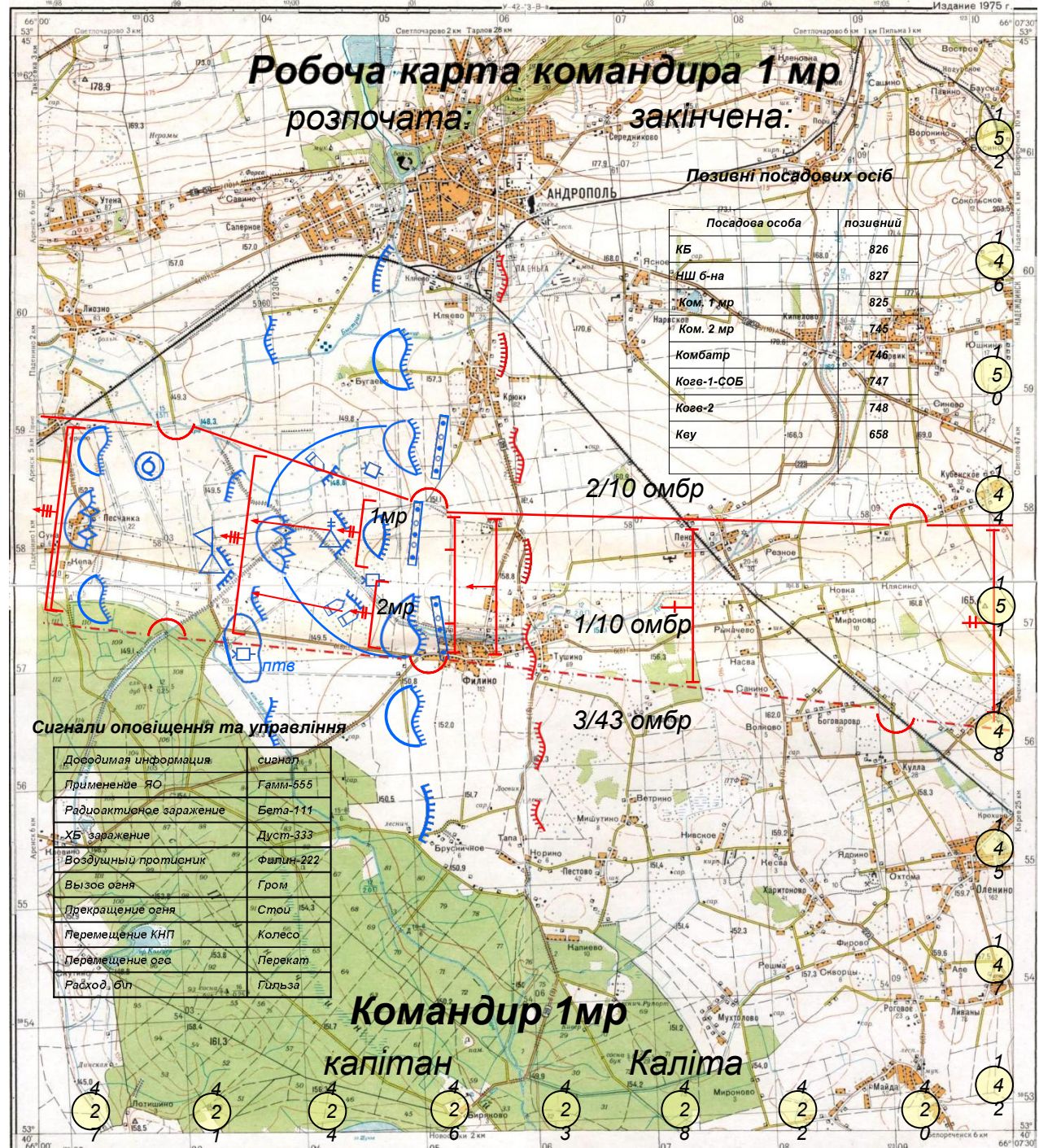
Сигнали оповіщення та управління

Доводима інформація	сигнал
Применение ЯО	Гамма-555
Радиоактивное заражение	Бета-111
ХБ заражение	Дуст-333
Воздушный противник	Филин-222
Вызов огня	Гром
Прекращение огня	Стоп-154,3
Перемещение КНП	Колесо
Перемещение ога	Пережат
Расход, блп	Гильза

Командир 1 мр

капітан

Каліта

2/10 омбр

1/10 омбр

3/43 омбр

1 мр

2 мр

лтв

2

2

2

2

2

2

2

2

4

4

6

5

0

4

4

5

1

4

8

4

5

1

4

1

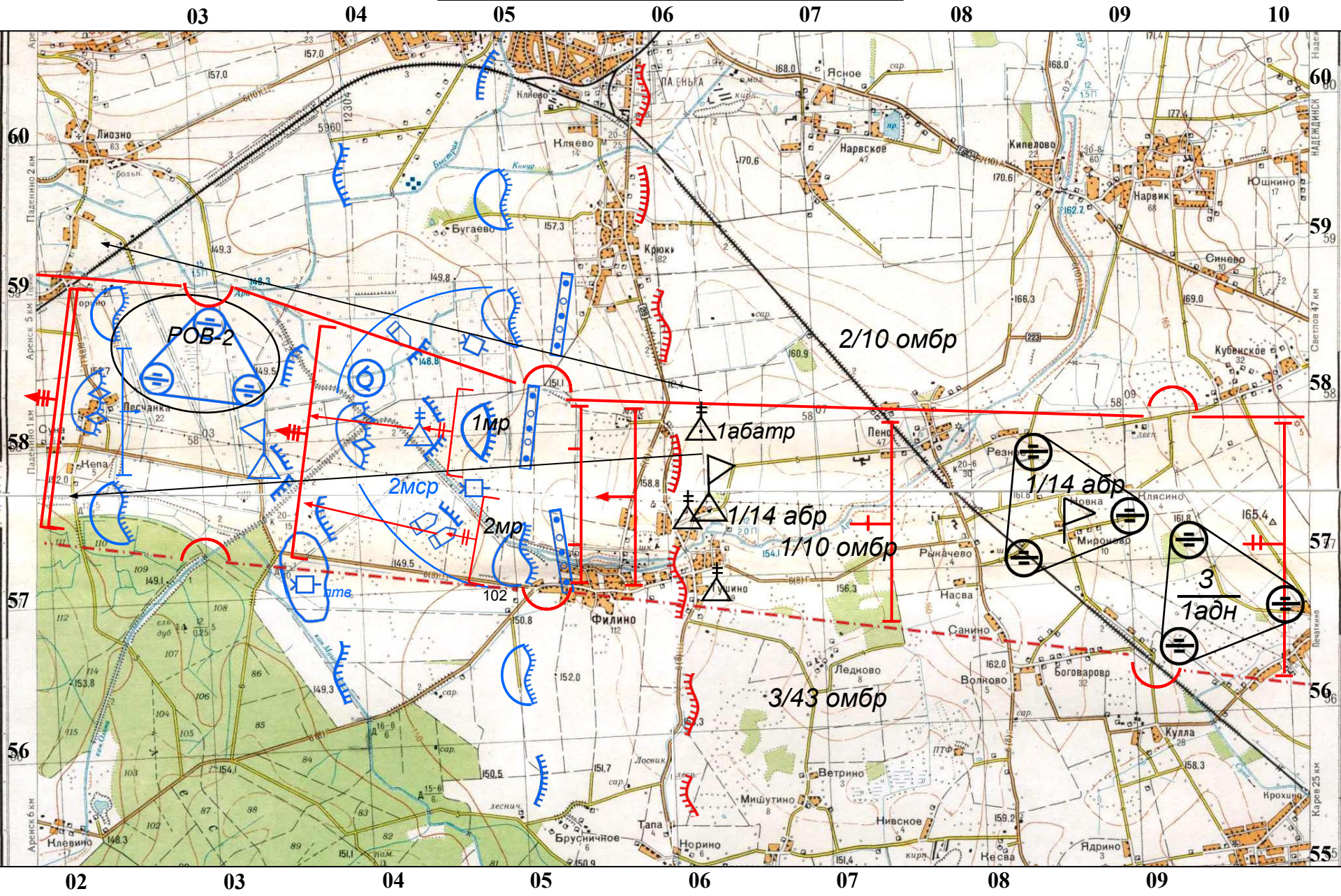
4

2

смуга та РОВ

ЦІЛІ

03

04

05

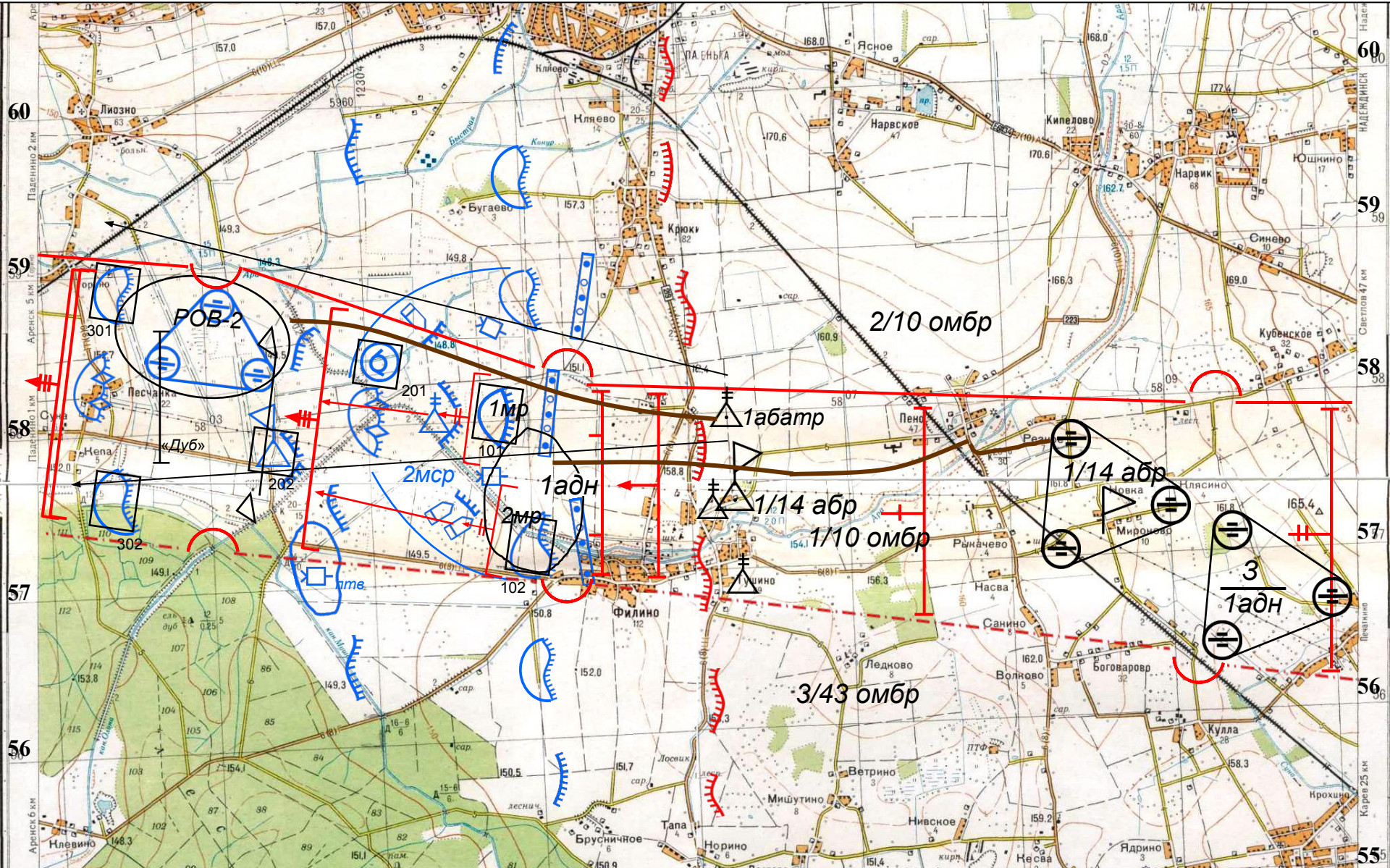
06

07

08

09

10

02

03

04

05

06

07

08

09

55

60

59

58

57

56

60

59

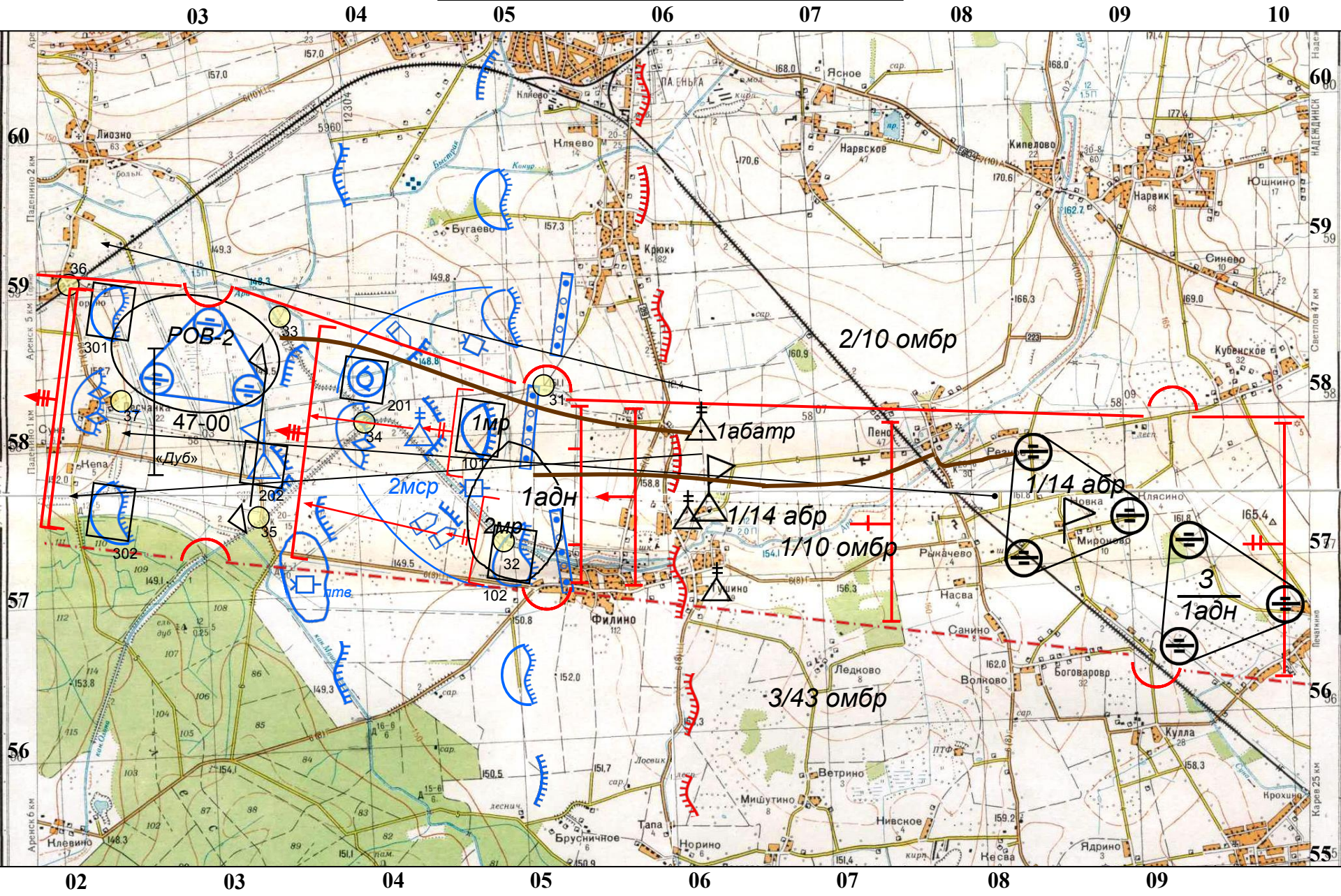
58

57

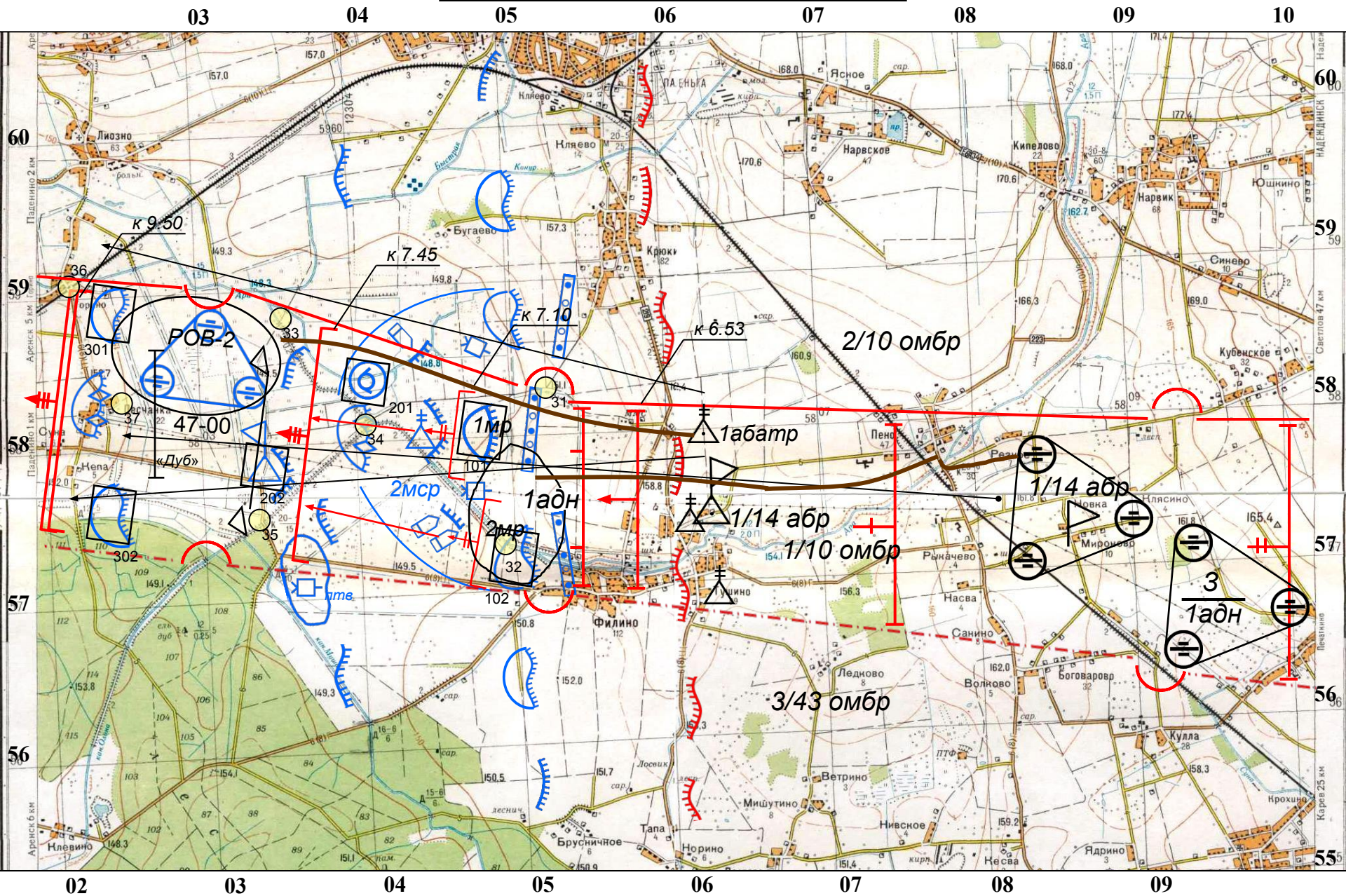
56

55

орієнтири и ВН

перерахунок часу

подаляша задача и перемещение
ОП

03

04

05

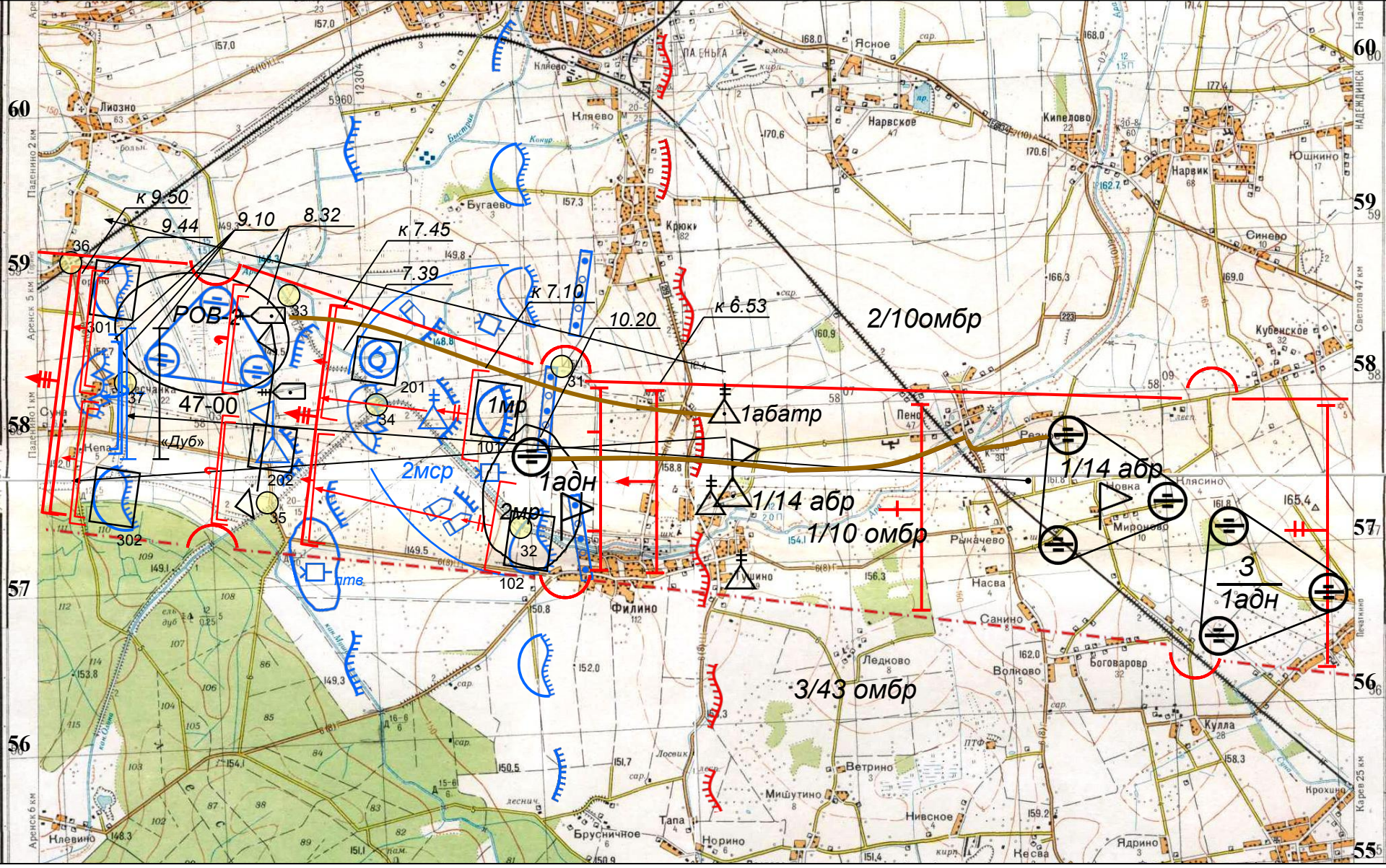
06

07

08

09

10

02

03

04

05

06

07

08

09

55

60

59

58

57

56

55

60

59

58

57

56

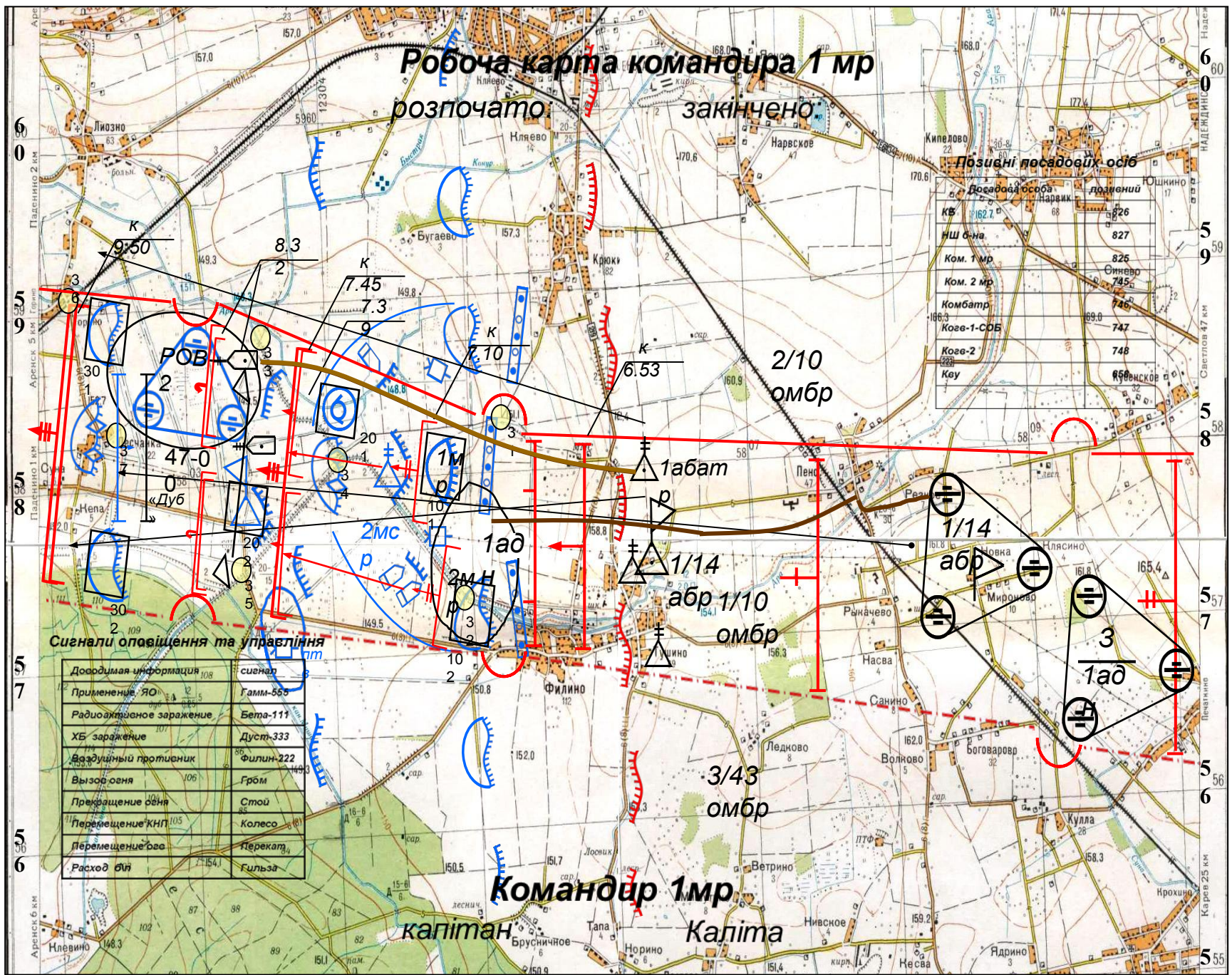
55

Робоча карта командира 1 мр

розпочато   закінчено

Позиції посадових осіб

Додаткова особа	допоміжний	Юшкино 17
КВ	182.7	826
НШ б-на		827
Ком. 1 мр		826
Ком. 2 мр		Синяєво 745
Комбатр.		746
Ковч-1-СДБ		69.0 747
Ковч-2		748
Кей		Кубинское 32

Сигнали оповіщення та управління

Додаткова інформація	108	сигнал
Применение ЯО	5	Гамма-565
Радиовзрывное заражение	5	Бета-111
ХБ заражение	107	Дуст-333
Воздушный противник	86	Филли-222
Вызов огня	106	Гром
Прекращение огня	102	Стой
Перемещение КП	105	Колесо
Перемещение ос		Перекап
Расход бп	154	Гильза

Командир 1 мр
капітан   Каліта

**КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВОЇ
ПІДГОТОВКИ**

Завдання для самостійної роботи:

1. Основні правила ведення робочої карти
2. Умовні позначення та основні скорочення, що застосовуються в бойових документах.